Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Mỗi Số 0 $ 07

HÃY DÙNG SỮA HIỆU

ĐƯỐC NHÀ NAM

BÁO RA MỖI NGÀY

Chủ-nhiệm: NGUYỄN PHAN-LONG — BẢN-QUẢN: 70 Lagrandière Saigon — TÒA-SOẠN: 5 & 7, Rue de Reims Saigon — Quản-lý: NGUYỄN VĂN-SAN

Năm thứ ba — N° 550

Vendredi 4 Mars 1932

Tràng bông tang
Bằng cườm Annam làm
Bền rẻ hơn các nơi
▼
ĐỨC-LỢI
102-104, RUE D'ESPAGNE
SAIGON
Kế đình Xã-tây

HẢI-NGOẠI CHÁNH-ĐÀM

VẤN-ĐỀ MÃN-CHÂU VÀ LIỆT-CƯỜNG

của PHAN-VAN-THIẾT, Luật-khoa cử-nhơn

Từ khi xảy ra việc rắc rối ở Mãn-châu đến nay, ai ai cũng tự hỏi : cái cử chỉ của liệu cường sẽ ra thế nào ? Họ có đỡ Trung và Nhựt cấu xé với nhau, hay là họ can thiệp ? Ai ở bên Trung, ai ở bên Nhựt ?

Thật, hễ bàn qua việc chánh trị ở miền Viễn-Đông nầy thì trí không những nghĩ đến Tàu và Nhựt mà thôi, mà lại còn tưởng đến Nga, Mỹ, Anh, Pháp cùng cả các nước nào có ít nhiều quyền lợi trong đất Trung-Hoa nữa.

Cái địa-thế của xứ Mãn-châu, ở giữa ngã ba đường của ba dân tộc to lớn : Tàu, Nhựt và Nga, lẽ tự thiên ba dân tộc ấy ai cũng muốn phần đắc thế về cho mình. Nhựt là mấy năm về sau đây, xứ ấy có một cái địa-vị quan-trọng lắm : vì xứ mới khai hoá nên dân Trung Hoa trản lên đó mà lập nghiệp mỗi ngày thêm đông, cho Nhựt bồn thời xuất vốn ra hàng ức để mà đặt đường thiết lộ, khai khẩn mỏ khoáng vân vân. Nhờ vậy mà xứ mới được mở mang, mà bỗ xứ được mở mang thì các kiều dân ở đó ai cũng muốn lâm cho vững vàng chắc chắn cái địa vị kinh-tế của mình cả. Bởi cớ nên Nga và Nhựt hồi năm 1907 và năm 1915 có ký những điều ước buộc hai nước phải trọng quyền lợi của nhau ở Mãn-châu, Nhựt thì ở phía Nam, Nga thì ở phía Bắc, quyền lợi ấy Bắc-kinh và Phụng-Thiên đã công nhận.

Đây nói tóm các điều-ước mà Nhựt đã ký với chánh-phủ Mãn-Thanh ở Bắc-Kinh ; sau trận giặc Nhựt Nga năm 1904 1905, Nhựt được hưởng cả quyền-lợi mà Tàu đã ưng cho Nga ở Mãn-châu theo điều-ước Portsmouth và theo các điều-ước riêng khác mà liệt-cường đã công-nhận. Chiếu theo các điều-ước ấy, thì Nhựt được quyền sở-hữu các đường thiết-lộ Nam-Mãn, từ Kouang-Tcheng-Tzé tới Lữ-thuận-Khẩu, từ Phụng-Thiên tới An-Đông và vài đường khác. Lại được quyền quản-lý một rẩnh đất bề thâm vô năm chục cây số mỗi bên đường rầy, mà trong rẩnh đất đó lại có nhiều mỏ khoáng quí báu như mỏ than Fu-Shun và mỏ sắt Pen-S-Hou. Sau hết Nhựt lại được mướn dài hạn bán đảo Quan Đông là chỗ có hải khẩu yếu trọng : Đại-Liên (hải-khẩu đóng vào hàng thứ ba ở Trung Hoa) và Lữ-Thuận.

Còn Nga, hồi năm 1924, bản Sô-Viết có ký với chánh phủ Bắc Kinh và Phụng-Thiên hai điều ước phân định quyền lợi của hai bên trong đường thiết lộ Trung Đông : Tàu thì được quyền sở hữu, còn phần quản lý thì giao cho một Hội đồng Quản Trị vừa người Tàu vừa người Nga. Ở Bắc Mãn thì chánh phủ Tàu trọn quyền cai trị, chánh phủ Nga chỉ có đặt ở đó một ít quan lại thiện nghệ để quản lý đường thiết lộ Xuyên-Mãn (transmandchourien) và huê lợi về đường ấy thì chia đồng phần cho hai nước.

Vậy nên chăng ; ta chẳng nên lấy lâm lạ sao Nga là cựu thù của Nhựt lại không thừa lúc nầy ra mặt mà bênh Tàu và trả lời luôn thể. Thật, thù thì vẫn có thù, nhưng trong việc Mãn-châu, hai người [cùng đồng lâm một chánh sách của họ đối với Trung Hoa, cùng đồng là chánh sách xâm lược cả. Bởi vậy sau hồi năm 1929, khi người Tàu muốn choán cả quyền quản lý đường sắt Trung Đông thì Nga với Nhựt đồng thanh phản đối, việc lẽ rằng Tàu phải trọng các điều ước đã ký.

Vì những lẽ nói trên nên dầu rằng hồi năm 1929 Nga chiếm Bắc Mãn, và năm 1931, Nhựt chiếm Nam Mãn, liệt cường cũng không cho rằng hai nước ấy đã làm trái với bổn giao kèo Briand Kellogg (1) vì họ dùng võ lực mà binh vực các điều ước ký đã ký (défendre les accords) thời đều ấy không thể trách họ lấy sự chiến tranh lâm một cái « phương pháp của chánh sách quốc-gia » (un Moyen de politique nationale)

Hội Quốc-liên vừa rồi không cho rằng cái thuyết lý ấy phải hay là quấy (si chính đó là cái gốc về phương diện luật pháp của sự bất hòa Trung Nhựt) nên cả hai Tàu và Nhựt đều không bằng lòng. Mà nhứt là Tàu là kẻ bị hiếp đáp càng không bằng lòng lâm vì vậy cần có nhiều người định cho Tàu vì lòng công phẫn sẽ xin ra khỏi Quốc-liên và chẳng những thế mà thôi, họ lại sẽ lâm đồng minh với Tô Nga là khác ! Bỏ chỉ là một điều « vui đâu chúc đó » chào chẳng có kết quả gì ! Thật, tôi Nội các Tàu vì công chúng bất bình sự kết quả không mỹ mãn trước hội Quốc-liên nên phải từ chức nhưng chỗ lại cho các vị yếu nhân cánh Quảng đông, nhưng người Tàu vẫn khôn ngoan, họ

(*Coi qua trương sau*)

Một nhà phi-công Mỹ bay vòng hoàn-cầu sẽ ghé Saigon

Quan Thương-thơ Thuộc-địa vừa rồi có cho chánh phủ Đông-Dương biết rằng có một vị phi công người nước Mỹ định sẽ ngồi máy bay một mình bay khắp hoàn cầu, sẽ bay ngang qua Đông-Dương và có lẽ ghé ở Saigon.

Nhà phi công ấy tên là Smith Reynolds dùng máy bay *Savoya Marchetti* số N.R. 898 W. Cần đường định bay đọc theo bờ biển Đông-dương như vầy, Bangkok Saigon, Haiduơng, Hongkong.

Về nạn tàu Đồng-Sanh chìm

Đã vớt được 46 cái thây ma

Vụ tàu *Đông Sanh* chìm ở An-hòa, ngày nay các nhà chuyên trách ở Mytho còn đương điều tra gắt lâm. Người chủ tàu là Ngô-văn Quới là người chịu trách nhiệm đã bị bắt giam mấy hôm nay rồi.

Nghe rõi khi tàu *Đông-sanh* chạy ngang qua Bântre, thì tàu chở đã kí lâm, người ta đã rân hết, thế mà người cai tàu không nghe, cứ cho chở thêm mãi, nên mới có cái nạn gớm ghê ấy.

Nếu quả như vậy, thì Ng.-v-Quới không thể nào tránh khỏi tội nặng. Mà sự ấy chắc rồi, vì đã điều tra ra rằng tàu chở hành khách quá luật định nhiều lâm.

Theo sự điều tra, thì ngày nay biết rõ rằng, tàu *Đông sanh* chở bao nhiêu hành khách thì chưa nhứt định, nhưng chỉ biết là tàu bữa tàu chìm đó nay chỉ vớt được 46 cái thây ma, mà 22 cái có người nhận nhận và 40 người còn sống.

Chuyện thị-phi..

Càng cao danh-vọng càng dày gian-nan ?

Trong truyện Kiều của cụ Nguyễn-Du có câu nầy :

Càng cao danh-vọng, càng dày gian-nan.

Đại ý là nói người nào ở đời, có danh giá địa-vị cao lớn chừng nào, thì thân-thế họ càng chịu khó nhọc, trách-nhiệm họ càng phải nặng nề chừng nấy.

Nhiều người khen ông Nguyễn-Du nói câu ấy, thật là thâu-đáo cái tâm-lý xã-hội và đúng với sự thật ở trên đời.

Song tôi nghĩ kỹ ra, câu nói ấy có đúng với người xử khác hoa may, chớ không đúng với sự thật ở xứ mình. Hoặc là có đúng với đời ông Nguyễn-Du mấy trăm năm trước, chớ không đúng với đời mình đang ở bây giờ đâu.

Thiệt vậy.

Ở xứ người ta, người càng ở ngôi cao lâm chức lớn, tự nhiên là trách-nhiệm càng thấy nặng nề khó nhọc. Chẳng những trách-nhiệm mà thôi, cho đến tâm-địa, cũng là cách ăn ở cô-đông, mỗi cái người ta càng phải giữ gìn từ-tế, tánh mất càng phải khiêm-chường. Có vậy mới lâm gương cho kẻ dưới và cai trị dân được. Tức như ông Doumer, Tổng-thống nước Pháp bây giờ, đã nhờ lại lúc trước mình lâm Toàn-quyền Đông-dương được thong thả sung sướng hơn ; là vì ngày nay ông ở ngôi cao, giữ việc lớn, trách-nhiệm của ông cao quý nặng nhọc hơn trước nhiều lâm. Bỏ mới thật là càng cao danh-vọng, càng dày gian-nan.

Nhà bác-học hay là nhà triệu-phú của người ta cũng vậy. Họ biết mình càng được ăn trên ngồi trước xã-hội bao nhiêu thì càng phải hy mình ở phải, làm việc cho xã-hội hay nhiều. Cái danh-vọng của họ lâm cho đời họ phải gian-nan.

Trái lại, ở xã-hội mình có phải như thế đâu.

Tòa kiểm duyệt bỏ

Máy anh đi học, đậu được bằng-cấp nọ kia, là đã ngó người bằng nửa con mắt ; đi thôi, ai đối với mấy anh, cũng cho là ngu, là bần cả. Đi đường bọ vênh mặt lên tới ngọn cây ; mà tay vào việc gì, họ tưởng họ có tài thánh. Cũ-chỉ, tánh-tình, công-việc của họ có nhiều cái như trẻ diễu vai hề mà họ không tự biết. Danh-vọng họ lớn, mà chỉ lên mặt kiêu-căng, ăn chơi cho sướng, chớ có gian-nan gì đâu.

Mấy chú nhà giàu, ít biết nghĩa-vụ, ít có tử-tâm. Phần nhiều chỉ trưng của ra lên mặt làm lớn với người ta, chỉ biết sướng thân ích mình ; thiên gì chú có tiếng là giàu muốn ngân, mà lòng đã vẫn bất nhơn, ăn ở khắc-bạc ; đối đối với họ toàn cảnh sung sướng vui vẻ riêng một mình, chớ nào họ làm gì cho đời, mà phải gian-nan.

..... nhà giàu, học giỏi, là ... bạng có danh-vọng cao ở xã-hội mình, sao tôi nghĩ thấy họ chẳng có chút gì giống như câu ông Nguyễn-Du đã nói kia hết. Cho tới con ếi, ngày nay nó còn tu-lâm lên, thì mấy đồng cũng xong, đến khi nó đã ..... có bộ tuổi, có xe hơi rồi, thì cái thân giá của nó chẳng phải là bậc ngân bạc muôn. Tế ra bạng nào ở mình cũng vậy, danh-vọng cao thì họ lợi dụng mà làm cho đời họ càng sướng, tiền họ càng nhiều, thật họ càng mắc mà thôi.

NAM-CHUC

Một cuộc thi tiếng Annam vô lối ?

Ông chủ khảo phải lôi ra tòa

Mới đầu năm nay ở Saigon có mở cuộc thi tiếng Á-đông, nhưng không biết những bài thi ấy có gian xảo thế nào mà quan Toàn-quyền xét thấy những bài thi viết, lại giao đăng hội trưởng ban ủy-viên giám khảo ra trước hội đồng kỷ luật (conseil de discipline).

Còn cáo ông khác có chưn trong ban ủy-viên ấy cũng sẽ bị phạt nữa. Chẳc có việc mờ ám gì đây.

THÁNH GANDHI Ở TÙ, MÀ CHIỀU LẠI ĐƯỢC ĐI XE HƠI DẠO MÁT

LẦN NÀY NGỒI TỪ RA SAO CHƯA BIẾT, CHỚ LẦN TRƯỚC THÁNH NGỒI TÙ SƯNG SƯỚNG LẮM : CHIỀU LẠI, THÁNH ĐƯỢC NGỒI XE HƠI RA NGOÀI DẠO MÁT VÀ THƯỜNG RA UỐNG NƯỚC TRÀ Ở NHÀ BÀ NAIDU

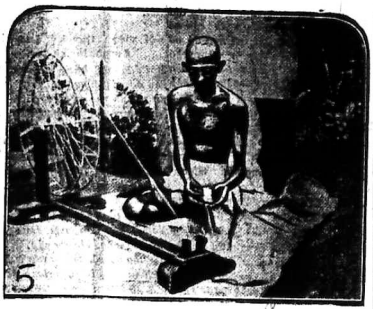

Mấy thầy nay, phong trào cách mạng ở Ấn-độ lại nổi lên, và thánh Gandhi lại bị chánh-phủ Hồng mao bạ ngục, chắc ai cũng biết cả rồi.

Có lẽ độc giả cũng muốn biết tình hình ngồi tù của nhà cách-mạng Ấn độ ra sao ?

Mới đây thấy báo *Aux Ecoutes* bên tây đăng tin như vầy :

Thánh Gandhi ở trong ngục

Lần nầy cũng như lần trước, thánh Gandhi bị giam trong ngục Yeravda. Thánh chỉ đem có 1 cái dùng tùy thân : một cái gường kéo coi, hai cái soon, một bình để đựng sữa dê, một gói cây xỉa răng, hai cái chân quấn mình, và chừng 12 cuốn sách chữ Hồng-mao. Tuy đem sách Hồng-mao vô khám như vậy, nhưng hằng ngày thánh hay đọc kinh *Baghavadgita*, là kinh xưa Ấn-độ.

Thánh ở ngục thong thả, chớ không phải bị bó buộc gì như người ta đã tưởng. Hồi ông Irwin còn làm Toàn-quyền Ấn độ, thánh Gandhi đã bị tù ; ở trong khám được ở cần nhà bốn buồng, người có hàng ba rộng rãi. Thánh được phép ra vườn đi dạo và xem sóc hai con dê cái của thánh nuôi trong vườn để lấy sữa uống, lại được đọc sách ở thơ-viện trong khám nữa. Lần đó thánh mang bịnh quan cai ngục lo lắng cho sức khỏe của thánh, cho nên chiều lại, ổng thường mời thánh ngồi xe hơi ra ngoài hóng gió, và cho phép thánh ra nhà bà thi-sĩ và cách mạng có tiếng là bà Naidu, để uống nước trà và nói chuyện.

Lần nầy, trước khi vô ngục thánh không quên làm một việc nhơn tình, ấy là việc mua món đồ kỷ-niệm gởi qua Luân-đôn tặng cho hai viên thanh tra mật thám vì hồi năm ngoái, thánh qua Luân đôn dự hội-nghị Bàn-tròn, chánh phủ Hồng-mao phái hai viên thanh tra theo hầu hạ và bảo-hộ thánh.

Người thơ-ký của thánh, lựa mấy cái đồng hồ máy Suisse thật tốt đem về, bởi đồng hồ của nước Suisse chế tạo ra, kiểu đẹp và máy tốt có tiếng nhứt hoàn-cầu. Song thánh Gandhi không chịu đồng hồ máy Suisse, lại đòi mua đồng hồ thượng-hạng của Hồng-mao chế tạo ra kia.

Người thơ-ký nói :

— Bẩm thánh, có lẽ thánh quên hay sao chớ, chính là thánh đã hạ lịnh cho quốc-dân không thèm mua đồng đồ chế-tạo của Hồng-mao kia mà.

Thánh trả lời dịu dàng :

— Con ôi, cái khi ta nửa cho hai người ấy hai cái đồng-hồ, thì ta chưa ra lịnh để chế đồ Hồng-mao.

Nhơn vậy mà hai thanh-tra mật thám Evans và Rogers được thánh Gandhi cho hai cái đồng-hồ vàng thật đẹp, có khắc chữ : « *Gandhi tặng* »

■ ■ ■

Con trai của thánh Gandhi bị 6 tháng tù

Hôm 2 *Février* rồi, con trai của thánh Gandhi là David Gandhi cũng bị bắt. Nay tòa án Hồng-mao đã đem ra xử David về tội cổ động cuộc bất phục tùng, và lên án 6 tháng tù.

■ ■ ■

Vợ chồng Etha cùng vô khám

Ông đốc tờ Jivraj Etha, là con của đại-bổn Ấn-độ tại hội nghị Bàn tròn là Mehta, bị bắt.

Vợ chồng ông đốc tờ Etha đây theo thánh Gandhi làm độ độ, có theo thánh qua tận bên Londres, lúc thánh đi nhóm hội nghị Bàn tròn. Nay hai vợ chồng chẳng bị nhốt khám vì tội tuyên truyền cách mạng chánh-phủ Anh.

Trên là Tá-Đảng đại-biểu Nhựt dưới là Nhan-Huệ-Khánh đại-biểu Tàu.

HAI ĐẠI-BIỂU CỦA HOA-NHỰT Ở HỘI VAN-QUỐC

Về việc đem tù Việt-Nam sang xứ Guyane

Vừa đây quan Tổng-trưởng bộ thuộc địa ở bên Pháp mới gởi một tờ thông tư sang Đông-Dương như sau nầy : Khi nào chánh-phủ dự định phái lưu một số đông tù thường phạm Việt-Nam sang xứ Guyane, hãy là luôn thì người ta thường tự hỏi không hiểu những tội phạm nầy có chịu được thôi thổ ở bên ấy chăng ? Hiện nay thì có thể trả lời được câu hỏi ấy rồi.

Năm 1922 thì chánh-phủ Đông-dương mới bắt đầu cho những tù phạm Việt-Nam sang ở xứ Guyane.

Mới đây trong một tờ trình của quan Tổng-trưởng Thuộc-địa có nói rằng những người tù phạm Việt-Nam sang ở xứ ấy đều có làm ăn cấy cấy được cả và họ không có lấy gì lâm khó chịu về thổ thổ hết. Quan Toàn-quyền xứ Guyane có nói : người Việt Nam có sức khoẻ chịu được thổ thổ và giúp cho sự khai khẩn xứ nầy nhiều lâm.

Mộ lính ta đem qua Thượng-hải

Độc-giả chắc còn nhớ tin đăng ở báo nầy mấy bữa nay nói chánh phủ Đông-dương định gởi qua Thượng-hải một đoàn binh có cả lính tây và lính ta (Bảo-kỵ)

Nay thấy báo *La Dépêche* nói ở Hanoi đang lo mộ lính. Tại sở binh Thuộc-địa thứ 9 (*9e colonial*) lối 10 ngày nay người ta lựa chọn lính mộ đông lâm. Hễ lựa đủ số và tập dượt xong là gởi ngay qua Thượng-hải để nhập vào số lính Pháp đóng bên ấy để giữ tô-giới cho nước Pháp.

Quốc-trái Đông-pháp

Sớm mai hôm kia người Hanoi đã xổ số Quốc trái Đông Pháp lần 40. Những số trúng như sau nầy :

4 số trăng mỗi số 1000$

111.836 ; 97.835 ; 33.707 95.575.

26 số trúng 500$

769.54 ; 47.919 ; 27.915 ; 87.462 65.124 ; 105 748 ; 11.569 ; 29.544. 71.307 ; 86.171 2.156 ; 71.145 ; 47.117 ; 104 413 ; 64 490 ; 821.302 ; 59 023 ; 26 538 ; 8.992; 1.868 ; 53.472 ; 39.911 ; 18.666 ; 11.592 ; 64.420.

NGƯỜI TA CHẾT CHÔN RỒI, CÓ THỂ SỐNG LẠI ĐƯỢC KHÔNG?

I

CÓ NGƯỜI CHẾT CHÔN RỒI MỚI SỐNG LẠI, Ở TRONG MÀ VẬT VÃ KÊU GAO MÀ KHÔNG AI CỨU

Mới đây Y-khoa Học-hội (*Académie de médecine*) của nước Pháp đặt ra một ban ủy-viên đặc-biệt, gồm có các giáo sư Balthaza, Brouardel, Camus và Dopter, để chuyên tâm lấy phép khoa học xét-nghiệm những người chết cho chắc chắn, coi thử có phải là chết thiệt, hay là chết một vài ngày rồi có thể sống lại đặng.

Phương-pháp nầy là sự kết-quả của dư-luận các báo bên Pháp đã kêu gào bấy lâu, mà thứ nhứt là sự kết-quả vì cuộc bổ thâm bữa 5 Février 1931. Nghị-viện đã chuẩn-y cái nghị-án của đốc-tờ Gardiol, xin nhà nước phải lập ra một cách thử bằng khoa-học, cho biết chắc người nào chết thiệt hay giả.

Nhơn cái tin nầy, nên tôi muốn thuật ra ít câu chuyện người chết rồi sống lại, để hiến độc giả nghe.

■ ■ ■

Cách đây ba bốn tháng, ở nước Y-pha-nho xảy ra một việc như thế, nghe thật ghê gớm lạ lùng.

Một anh chàng làm nghề chào chiêu ở tỉnh Malaga, bữa nọ lâu đùng ra chết. Lương y trong làng đến khám xét, chẳng nhận là chết, cho phép chôn. Theo lệ nhà nước, hễ hay 24 giờ rồi, nhà anh ta đem xác đi chôn cất.

Qua bữa sau, bọn thợ đang làm việc ở gần nghĩa địa, nghe trong cái mả mới chôn hôm trước, văng vẳng có tiếng kêu la thảm thiết đưa ra. Họ sợ hãi kinh hồn hoảng vía, cả đám bỏ chạy về làng báo cho hay. Đến khi có bốn thầy anh chàng chôn chiêu lên nầy chết thiệt, nhưng nằm khác chiều, chớ không phải nằm ngay ngắn như lúc người ta liệm xác bỏ vô hòm.

Té ra anh ta bị chôn sống, đến lúc tỉnh dậy, linh quỳnh ở trong hòm kin mít và ng hẹt thở. Miệng thấy hả lớn ra, ấy là lúc anh ta tỉnh dậy rồi kêu gào cầu cứu, mà những người thợ kia ngạc nhiên văng vẳng từ trong mả đưa ra đó. Hai tay anh ta ra sức xô cái nắp hòm lên, nhưng tài gì xô được, đến đổi bàn tay rách nát cả ra. Kêu la vẫy vùng một lát, không ăn thua gì, rồi bị nghẹt thở, thành ra sống lại mà rồi chết thiệt.

Không phải chỉ có một chuyện chết oan như trên mà thôi đâu, xưa nay thiếu gì những chuyện chết oan đó. Nguyên nhơn chỉ tại người ta khinh thường cái sự xem xét người chết, hay là thì nắng chưa đủ để xem xét cho rành, thành ra có người chết, chỉ khám xét qua loa rồi đem chôn, chớ không biết rằng có người bị chết giả một vài ngày rồi sống lại tỉnh lại được.

Bao nhiêu chuyện chết oan, không biết đâu mà kể ra cho hết. Có đến người ta biết, là nhiều lúc đào những mả xưa lên, thường thấy hòm đã mục nát rồi, mà bộ xương trong đó thấy co lại, hay là nằm khác chiều, thật là gớm ghê đáng sợ. Có đâm, có xem bộ xương hàm, thì đủ biết rằng lúc sống lại, người chết oan kia kê nằm răng vào bên hòm, muốn cắn cho nắp hòm mỡ tung, đặng kiếm đường đi ra, nhưng cắn mãi đến người thở rồi nằm nguyên chiều ấy mà chết thiệt. Thảm thay !

Chão bần mấy người chôn sống dầu có tỉnh lại, cũng bị ngột hơi mà chết mau lâm.

Xem như chuyện bên Pháp xảy ra hai năm trước đây, là chuyện anh chàng Champaubert định lâm mưu gian kiếm tiền, rồi nằm vào hòm cho người ta đem chôn, mà thành ra chết thiệt đó.

Xét ra lối người ta, nhiều khi lâm vào những cái trạng-thái, vị dụ như sự quá mừng quá, mê man, chết điếu v.v... bề ngoài ngó như chết thiệt, nhưng chỉ là một cơn chết giả mà thôi, đã phải là chết thiệt đâu. Mình vô ý, không biết xét nghiệm cho kỹ, lật đật đem chôn, ấy là cách giết oan người ta vậy.

(*Còn tiếp*) A. D.

Sự giả mạo tránh chẳng khỏi vòng pháp-luật

Bản dược-phòng rất dày công chế ra thứ thuốc cam tích tăng cho trẻ con và có cấu chứng tại tòa Saigon.

Gần đây có nhiều người bày ra một thứ cam tích tăng cũng giống y như của bổn-đường bán mà thủ lợi, ấy là một sự thiệt hại cho sanh mạng và hư danh giá của bổn-đường. **Đã** bắt đặng một người giả mạo thứ thuốc ấy và Tòa Saigon đã xử một cách rất nặng nề, mới đây lại bắt đặng hiệu Tùng-thọ dược-phòng ở Đức-hòa cũng chuyên một nghề làm thuốc cam-tích giả mà thủ lợi, Tòa Saigon mới vừa phạt nữa và đã xử hết 6 tháng tù, và bồi thường về sự thiệt hại cho bổn-đường rất nặng nề. Ấy vậy sự gian giả không thể nào tránh khỏi vòng pháp luật đặng. Từ đây về sau nếu ai còn giả mạo thuốc của bổn-đường, dầu thế nào bổn-đường cũng kiện cho đến cùng chớ không thua, và xin mấy ông làm thuốc giả mạo nên ăn năn lấy. Nhơn điệp ấy bổn dược-phòng có lời bố cáo cho lục-châu hay rằng nếu có mua thuốc cam tích tăng của bổn dường phải coi cho kỹ hiệu con bướm bướm và có một cái hình nơi góc tay trái mới là thứ thiệt. — Tiệm chánh : **Đại-Quang Dược-phòng, 27 đường Tổng-đốc-Phương, Chợlớn** — Đại-lý : **40, rue Viénot, Saigon**

Chi nganh : **47, Phố hàng đường, Hanoi, và mấy tiệm thuốc bắc đều có bán.**

TRỊ BỊNH CON MẮT

Y khoa tấu-sĩ Nguyễn-Văn-Tân

Ex. Interne des Hôpitaux de Marseille — Membre de la Société Française d'Ophtalmologie de Paris

Chuyên môn trị đủ các bịnh con mắt, như là : vẩy cá, cườm chảy nước mắt, tật lé, mục tu lâu năm, trị dược.

Có mở phòng khám bịnh và có nhà điều dưỡng cho người đau nặng hay là ở xa lớ.

Đường Testard số nhà 127 Saigon góc đường Testard và đường Pierre Flandin, đường Testard ngay sau trường Chasseloup-Laubat. (Chợ Đũi)

Giấy thép nói số 1153

Buổi mới ngày 9 giờ tới 11 giờ

Chiều 3 giờ tới 6 giờ

Rước đi khám ngoài, trước cũng được.

Y-KHOA TẤN-SĨ

TRẦN-VĂN-ĐỐC

Chuyên trị bịnh con nít

91, đường Verdun — SAIGON

GIỜ COI MẠCH : (Sớm mai : Từ 9 giờ tới 11 giờ (Buổi chiều : Từ 3 giờ tới 5 giờ

Cũng có đi chữa bịnh tại nhà nếu thân chủ nào có đặc rước

GARAGE NAM-HIỆP-THẠNH

N° 165 Boulevard Gallieni Saigon. — Téléphone N° 870

Hãng sửa xe hơi Nam-Hiệp-Thạnh hiện nay đã vô lối lắm chủ Sự sắp đặt, sửa sang lại rất hoàn toàn. Riêng về công việc máy móc thì do M. Chu-văn-Hai có bằng cấp trường Bá-nghệ Sàigon trông coi. Nhận sửa máy, đóng thùng, lớn mui và sơn v. v... công việc làm cẩn thận giá tính phải chăng. Mong quí vị chiếu cố cho tôi đặt cảm ơn.

Chủ nhơn : M. ĐINH VĂN HOẠT

Entrepreneur à Saigon

Thuốc này uống từ 1 ngày chứng ho. Như là ho gió ho lao ho lâu, ho sút ho bất hạng lâu mau. Hễ uống thuốc này vô trong một hai ngày thì tiếng thuyên giảm ngay, ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt hạ phải tiêu trừ.

Bổn đường chẳng nệ tốn công vì lại Trung-nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt Nam bào chế ra một thứ thuốc dễ hiệu là Chỉ-khái Hoàn, ai ai cũng đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.

Mandat để gửi cho :

Huỳnh-Thanh

Bổn tiệm VĂN AN-ĐƯỜNG

38 Rue de Doudauont SAIGON

CẦN DÙNG

Nhiều người muốn tập làm ăn tánh hành tốt, bổ giao-thiệp để làm *Gérant* cho *Chi-nghánh được phòng* sẽ lập trong mỗi tỉnh Nam-kỳ. Lương bổng khá, huê-hồng khá nhưng phải đóng thế-chưng 1 000$00 viết thơ để có trả lời cho :

Võ-Đình-Dần Dược phòng

323 Rue des Marins — Cholon

Mở i Lập

Số 1°8, đường Catinat Saigon

Nhà chụp hình **NG-DUYÊN**

18 năm thực hành ở bên Pháp

Chụp thử cho quí-khách mới tới xem lần đầu không lấy tiền. Mở cửa mỗi ngày, cả chưa nhựt và ngày lễ.

Y-khoa Tấn-sĩ **MOTAIS**, chuyên môn về bịnh **CON MẮT** kính cáo cho quí vị thân chủ rõ : ông đã trở lại Nam-kỳ và không còn ở tại Cholon nữa.

Từ đây ông lập phòng chữa bịnh con mắt tại số **5 đường Amiral Page** (đại-lộ Norodom) ở Saigon, mỗi ngày ban mai từ 10 giờ tới 11 giờ, chiều từ 3 giờ tới 5 giờ.

Trong Nước

SAIGON

Xin trừ bọn đu côn này

Bấy lâu nay ở miệt Verdun, cách đường Testard đi lên Chợ Bỏa, có một bọn du côn vô nghiệp, nghề, vô trú ngụ đó ở lối đình, hành hung, trộm phá tưng bừng, hễ ai nói động đến chúng nó thì hăm chém và đánh chẳng ai dám nói động đến chúng nó cả. Chúng tôi xin nhà cầm trách để ý đến mấy cậu du đãng ấy cho chúng tôi ở yên ổn mà lo làm ăn.

Lương khắc Giao

∴

Giá tiền cho mướn gian-hàng trong chợ phiên hẹ hớt

Ban Trị Sự tổ-chức chợ phiên, nghĩ rằng : đương giữa lúc nền kinh-tế trong xứ phải bước gập ghềnh, đồng tiền eo-hẹp lắm, nên định hớt giá tiền cho mướn gian-hàng cho nhẹ hơn, để các thanh niên buôn-bán có thể đến dự được đông, thì càng quí.

Giá ấy định lại như vầy :

Mỗi một thước vuông, mỗi ngày một đêm 0$50. Ba ngày ba đêm 1$50.

Tùy ý ai muốn mướn mấy thước cũng được, cứ giá ấy mà định.

Thế ấy là nhẹ lắm. Vậy cáo nhà thương-mãi chẳng còn so-do giá nào nữa mà dụ-dự cho uổng mất cơ-hội rất tốt.

∴

Mấy hôm nay người lục tỉnh lên đông

Sau khi vụ tàu Đồng - sanh chìm, đem mấy mươi mạng người đã xuống sông Cửu-long thì bà con của những người có đi tàu ấy ở nhà được tin đều phập phồng lo sợ, lại không được tin tức gì gởi về nên mấy hôm nay họ lên Saigon thăm bà con đông lắm, mà nhứt là cha mẹ học sanh.

∴

Tàu Espéro đã kéo neo đi rồi

Chiếc tàu trận hiệu Espéro của nước Ý đại Lợi, bên Thượng hải qua Saigon ta từ hôm chưa nhựt vừa rồi, bổn báo đã cho độc giả hay tin ấy. Sau khi ở đây mua đủ lương thực rồi thì tàu Espéro đã kéo neo chạy trở về Thượng hải hồi 9 giờ sớm mai ngày thứ năm hơm qua vì thời cuộc bên ấy nên nó không thể ở lâu bên này được.

∴

Xe điện cán xe kéo

Hồi 11 giờ trưa ngày thứ tư hôm kia đây, tại đường Bonnard ngan hãng Charner có một anh cu li kéo xe lơn lơn đi sít bên đường rầy xe điện Chuyện xe điện ngoài Saigon chạy vô sập lẻ in ổi mà anh cu li không nghe nên bị xe điện cán nhằm May là anh cu li ấy khỏi bị thương tích gì cả, chỉ xe kéo thì bị vênh hết một cái bánh.

∴

Bọn cọng sản tại tòa Thượng thẩm

Bốm thứ ba vừa rồi tòa Thượng thẩm có xử một vụ cọng sản tới 10 bị cáo. Bọn nầy trước vì đã bị tòa Tiểu hình kêu án từ 3 đến 5 năm khổ sai, nhưng họ đều xin chống án.

Tuy khai thế nào mặc dầu vẫn trạng sư Coupet và Desgrand hàng biện đến đâu tòa cũng y án chỉ có tha bổng 1 người mà thôi.

∴

Một viên thơ ký ăn cắp Ampoule xe hơi

Mới đây, chủ hãng hiệu O. A. bán đồ phụ tùng xe hơi, bắt được anh thơ ký của mình ăn cắp ampoules. Số ampoule bị mất tới 700 cái.

Nguyễn M. R... (là chữ O. A.) thấy sao Ampoule trong kệ hết, và tiền trong tủ không có Ông ta nghi. Bữa nọ, tên gian-dan bắt được trong tai anh thơ ký Trần-văn-Tiến kêu là Nam 5 hộp Ampoule. Đem ra hỏi phẩm hồi sao ăn cắp. Nam nói nhà nghèo, tiền lương ít. Rồi anh ta khai là có hai tên đồng loã nữa, đêm Ampoule bán cho sập phụ chủ bán.

Hiện nay, hai tên đồng loã bị bắt và được tha về, còn Nam thì bị tống giam.

CHOLON

Bắt được một ổ cờ bạc

Cholon có bắt được một sòng cờ bạc tại cùng phố số 121 đường Tổng-đốc-Phương, lúc 10 giờ đêm. Biết thấy có 5 người bị bắt, toàn là người Annam, họ đương đánh phé.

Còn chừng mười người chạy ngã sau, đạp rào chạy trốn được.

Năm người bị bắt, chỉ có hai tên Trần-văn-Quí tức Trần-văn-Tư 23 tuổi và Huỳnh-văn-Kỳ, 30 tuổi là bị bắt giải tòa còn ba người kia thì có lấy khai rồi cho về đợi ngày đó.

Hai tên bị bắt giải toà đó còn bị tội dùng giấy thuế thân của người khác và không tuân án toà đã xử.

LUC-TINH

GIADINH

Một trận bỏa hoạn lớn

Hồm kia lúc 4 giờ rưỡi chiều tại làng An đông xã có một trận hỏa hoạn ấy là nhà của cựu hương quản Nguyễn văn Trong cháy.

Lúc ấy hương quản đi vắng lên cu li làm trong chuồng gà bít, còn đứa con ngồi chơi gần đó. Thình lình không hiểu vì sao đứa nhỏ ấy chạy lấy hộp quẹt ra đồng rơm đốt chơi. Lửa bốc cháy chuồn gà, rồi đến vựa lúa lần lần hết cả cái nhà.

Dân làng lận tâm cứu chữa mà có ích.

BACLIEU

Bọn sớp phơ xe đò chém lộn

Số báo trước, bổn báo có đăng tin bọn sớp-phơ, lớ và bọn « bắt mối » xe đò đánh lộn nhau ở bến xe tại Saigon nay có tin ở dưới Bạchiêu cũng có bọn-sớp phơ chém lộn nhau nữa, mà cũng là vì tranh dành mối với nhau cả.

Bến Chanh, làm sớp-phơ cho xe Ngọc-Tri chém tên Suối làm sớp phơ cho xe Nghiệp-hiệp bổn dao rất nặng.

Tên Chanh đã bị bắt giam rồi. Bịnh tình tên Suối nặng quá.

Giữa tòa họ khai rằng sở dĩ họ nhập đảng cọng sản là bị bọn nầy bắm dụ.

Giá báo sửa lại

Một năm	15 $ 00
Sau tháng	8 00
Ba tháng	4 50
Một tháng	1 50
Mỗi số	0 07

Như-Vân nữ-lưu học-đường

Cânthơ

Trường nầy chuyên dạy văn-học và nữ-công nghệ nghiệp.

Về văn-học thì lãnh dạy từ lớp đồng ấu cho đến thi sơ học. Có dạy Hán-học và đờn Piano.

Sự dạy dỗ rất chuyên cần hễ ăn ở trong nơi rất kỹ lưỡng.

Về nữ-công nghệ-nghiệp thì dạy : Thêu cườm theo kiểu kim thời.

Làm ren « Venise »

Thêu theo kiểu tây và bắc rất tinh xảo.

May y-phục tây và ta và các mẫu khéo đẹp để chưng salon.

Làm mứt bánh tây và ta.

Nấu ăn theo tây ta và tàu.

Mỗi môn đều có thầy chuyên môn dạy cho mau thành đạt.

Lối Juillet nầy thường dạy học các nơi đều bãi : duy có khoa nữ công nghệ-nghiệp ở trường đây cứ dạy luôn hầu tiện bề cho các học sanh trường khác đến học trong lúc bãi trường.

Tiền trường lúc nầy nhẹ hơn lúc trước :

Lớp nhứt 18$00
« nhì 17.00
« ba 16.00
« tư 15.00
« năm 14.00
« sáu 14.00

Học về nữ-công mỗi tháng 15$ 0

Có một hạng riêng mỗi tháng 8$0 cho học sanh văn-học và nữ công không đủ sức đóng trọn tiền trường

Bãi trường Tết 30 Janvier

Tựu trường 15 Février

Ai có con em muốn cho lưu học xin gởi thơ cho.

Mme Huỳnh-Ngọc Nhuệ

Fondatrice de l'Institution

NHƯ VÂN Cânthơ

Triệu-tánh-Du

nay đã dời qua đường Marins số nhà 215

Thuốc nầy nguyên gốc của ông đương y Triệu-tánh-Du nghiệm chế thêm lên nên mấy thứ thuốc đây điều nhiều nơi có lời khen tặng « Hồn đàm thuận khí chỉ khái hoàn » thuốc trừ những chứng ho, giá mỗi gói 1 đồng « Thần hiệu bạch dái hoàn » thuốc trị về phụ nữ bạch dái kinh nguyệt suy yếu, hoặc lao tổn, dùng hoàn thuốc nầy rất linh nghiệm, giá mỗi gói 1 đồng « Bảo chế bạch trược hoàn » thứ thuốc nầy chuyên trị những bịnh huê-liễu, tiểu tiện bất thông, nhiệt lậu, mua đúng thuốc nầy trong 8 ngày thì thấy thần hiệu, giá mỗi hộp 1 đồng. Và tôi cũng chuyên trị các chứng bịnh khí huyết, thổ huyết, hồng bạch, lợi phụ khoa, v.v. khác.

Việt-Nam Bất-Động Sản Công-ty

Công ty hữu hạn đang trù lập vốn $ 100.000

Bản thảo điều-lệ của công ty đã ấn hành trong Đông-Pháp Công-Báo (Journal Officiel de l'Indochine) số 96 ra ngày 2 Décembre 1931

Điều lệ ấy định để tại phòng văn quan Chưởng khế E. FAYS, tại Saigon ngày 14 Décembre.

85 vốn là 100.000 đồng bạc chia ra làm 10.000 số phần ; mỗi số phần $10 — đóng tiền một lần.

Tiền bạc hàn số đóng tại Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, số 54-56 đường Pellerin Saigon, từ hồi 1er Janvier cho tới 30 Juin 1932.

Mục-đích sự lập hội VIỆT-NAM BẤT ĐỘNG SẢN CÔNG-TY là để cho quí người cần kiếm bạn đồng và góp nhập lại những số tiền chiết mất để mua được giá rẻ những Bất-động-sản ở châu-thành trong lúc nầy đặng cho mướn và chịu ngày sau bán lại có lời nhiều.

Quí người muốn hỏi điều chi xin do nơi VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG,

Hội-viên Sáng-lập

TRƯƠNG-TẤN VI

Président Secrétaire à Cholon

MUỐN BÁN

Muốn bán một số đất tại góc đường Lý-thành-Nguyên và rue Tirant lạt Cholon. Châu vi đất nầy đặng 3.160 thước vuông.

Xin hỏi nơi M. Huỳnh hoa Kiệt

N° 120 *rue Frères Louis Saigon*

DỊP TỐT

Muốn bán một cái xe Mathis Cabriolet 8 C. V. và một cái xe De Don Bouton Torpédo 10 C.V. Xe mới sơn, máy tốt tinh hảo xin hỏi số nhà 29 đường Norodom Saigon.

TÂN-THÀNH-PHÁT

hãng hàng bán cơm Annam hiệu TÂN-THÀNH-PHÁT đã đổi vô rồi.

Cảnh đẩu lại sạch sẽ, hấp thiên-nghệ Xin tới quí khách và quí quan đến ăn thử một lần thì rõ chẳng dám nói ngoa.

Buổi sớm mai bán đồ điểm tâm.

Buổi trưa và chiều : Cơm annam.

Buổi tối : Café, trà, bánh ngọt và rượu chát.

Lãnh nấu cơm tháng giá rẻ hơn các nơi.

CẦN DÙNG

Gấp một người Annam còn trẻ tuổi về một việc làm ăn lớn. Phải đóng thế chưn. Muốn hỏi đến chỉ xin do 175 Rue Paul Blanchy Saigon.

Phòng khám bịnh

THUỐC UỐNG

Trần-văn-Sang

Lương y Bổn quốc

Cấp bằng Cao-đẳng học-đường

HANOI

1° Cả tính Thuốcuống đến hoàn nghinh, bịnh khỏi mất công đi xa và đỡ tốn tiền đi Saigon mà lại khỏi mất thì giờ quí báu.

2° Trị đủ các chứng bịnh có thể phụ giúp rất cần thân bịnh, làm cho quí khách sẽ vui lòng.

3° Nhiều đánh giá nhẹ để cứu người trong cơn đau tiền (không muốn đi nhà thương thí, hoặc không đủ sức đi đến mấy ông Bác-sĩ).

Giờ coi mạch :

Sáng : 8 giờ tới 11 giờ

Chiều 3 giờ tới 5 giờ

Xin quí khách đến nơi, tuyệt mật thì thì mới tương chơn giá.

Giúp ích !

Trường-Tư Pháp-Việt rue d'Arras Saigon, lãnh học-sanh ăn cơm tháng, được tiện bề đi học các trường lớn; hoặc học nơi bổn-trường.

Tôi có chỉ giúp người lớn mộ học thêm Langsa và Toán Pháp. Giới thơ xin để số 5 xu cho M. Pierre Mỹ.

Nam-thiên là gì đây?

Ấy là nhà thuốc của người Annam mà người ấy hay khen hay dùng là thuốc Thần-dược đó.

Xích bạch-trược cachets 1 hộp giá 1$00. Trị đã các chứng bịnh lâu đầu lặng nhẹ lâu mới gì ; uống vào ăng hiệu như thần ; tiếng khen vang mặt đất.

Chỉ Khái-Dược Giá 1 ve 0$70

Thuốc ho nầy đã cứu nhiều người tết bịnh ho gió, ho lao, ho ra máu, ho cảm sương hàn lâu mau thế vào tổng vô 5 phút đồng hồ sẽ thấy sự hiệu nghiệm chẳng sai.

Thuốc xổ Thiên Dược 1 ve giá 0$30 Thầy độc xổ ra đàm nhiều, bổ tỉ vị và giúp ăn ngon đường tiêu tiện.

Thuốc để dùng chớ không phải hurt uốc xổ quí vị thường thấy. — Ai là thuốc thơm và ngon như bánh, ngon có mứt bán tại Mme Ng.-tị-Kiah và khắp lục-châu.

Nam Thiên Dường

Số 85 marché Hòa-bình — Chợ-quán

Nhà ROSENFELD

75 rue Catinat

Tốt mà rẻ chẳng đâu sánh kịp

Trăng Bằng Tang

Ra vô thông thả tiếp rước vui vẻ

chủ nhơn :

Mme P. CHÂU VIÊN

Giấy thép nói 6 298

Thọ-ân-mạc vong

Nguyên tôi tên là Lê tấn-Tư có đau bịnh trĩ đã sáu năm nay trong, đích có tai ương, mà lần đi sống khắp kỳ ở chỗ ẩm bịnh càng ngày càng nặng, trên nhứt năm trước thì bốc tây, nam lớp hoa lớp uống chẳng thấy hiệu nghiệm, thời may rồi ngó thấy tờ báo ông Điệp nhuận Hồng ở đường Marin số 131 Cholon trị bịnh trĩ rất tài, tôi lập tức lên chỗ ông coi rồi ông dùng cách khóa huyết lấy chỉ mà cột trong hai tuần cái bịnh của tôi mạnh như ngày nên tôi chẳng sợ miệng đời dị nghị mà giới thiệu ông Điệp nhuận Hồng chu cấp nơi đây thì đem đến ông điều trị thì khỏi lo tiền hết tật còn.

Lê tấn-Tư

Propriétaire

Tân-thanh, Bảo lộc

Bentre

Nên dùng thuốc ngọt bổ huyết Hồ-văn

vì là trị đã các chứng bịnh về huyết-hư, huyết kém, mà lại trừ huyết được những bịnh hoặc cảm nhiễm vào mình.

Khi dùng thì :

Ông già, bà cả trở nên tráng kiện.

Đàn ông, con gái thì bổ ăn kinh khí huyết, tươi nhuận da thịt, phù mỹ dung nhan.

Thuốc hay thần hiệu, bào chế rất tinh-sạch, đúng cách vệ sanh. Giá ve lớn 1$20 Giá ve nhỏ 0$60

Saigon có trữ bán tại Mme Nguyễn-tị-Kiah và khắp lục tỉnh. Đại lý : Hồ-văn-Minh số 29 đường Nguyễn-Tri-Phương Saigon.

Lửa lửa! Xe hơi đò, xe hơi đò

Nên coi chừng kẻo bị phạt

Quí hàng thầy xe đò nên để ý theo lời nghị định của quan Thanh-tra Đông dương ở bước các thứ xe đò đưa hành khách phải có một tấm nhứt rõ ràng của ngài mới ra treo tại rèn xe và phải có một cái bình cứu hỏa (pompe d'extinteur) để sẵn đặng phòng khi phát hỏa.

Nay bổn trường nhận cho khỏi nhọc lòng quí ông giá đăng tấm kiểm mà, nên nay bổn trường có rút bản Đồ-án đi mới, buộc và Bình chữa lửa (d extincteurs) đủ cỡ giá lại rẻ, đăng đem đến thí nghiệm trước khi mua.

Lại nữa bổn trường có lãnh dạy thi xe hơi, học cầm lái bằng và cũng có bán thi xe đó (Camion) xe nhà đi cho (Torpédo) xe máy đầu (motocyclette).

Sau đây vì kinh tế khó khăn nên bổn trường định sự giá phân nửa phần.

Vậy xin Quí ông có dùng xin đến nơi bổn trường, thì, đặng vui lòng theo ý.

Bổn kính:
CHU-VĂN-KHẢI
Directeur de l'Ecole Auto
Bd Colonel Grimaud—Saigon
(Sau gare xe lửa Cholon)

NÊN BỎ Á-PHIỆN

Bà giữ thuốc Gia Yên Đại bổ nhân sơn Ô cha sinh thuốc

BÀ-NGỌC-ĐƯỜNG

Bào đường chuyên-môn bào thuốc bổ Á-phiện gần 30 năm nay K ấp Bông-Pháp đều nghe danh thuốc NGUYỄN HÒA LIÊN hay đặt thế.

Nay muốn cho vừa lòng mỗi người, nên Bổn Đường vận tâm bào chế riêng một thứ thiệt mạnh mà chất thuốc lại mới mà vô cùng bổ riêng cho các xứ nóng như Nam kỳ Trung và Cao-miên dùng thì lợi được rất để, ít tốn tiền. Hút mỗi ngày 1$00 thuốc không có tốn 6 vì đã bổ dứt.

Mỗi ve 70 viên $40; ve 35 viên $30.

Người hút lâu lắm nay hút ngày trên 3$00 thì nống thử thứ thiệt mạnh ve 70 viên giá 1$40 cùng 5t. Ở xa gởi cách « Lãnh hóa giao ngân. Thư và mandat gởi cho:

M. Nguyễn Hòa Liên
Pharmacie 2-6 rue d'Espagne — Saigon

ÉCOLE PRATIQUE DE COMMERCE

« LƯƠNG-VĂN-HẬU »

7, Rue René Héraud, Saigon (Tân Định)

(Session du 11 Janvier 1931)

Đã quí nhơn thi đánh máy chữ (Cours de Dactylographie) của học-sanh học đánh trong ba tháng.

Tên học sanh	Ở bạt		Tên học-sanh	Ở bạt	
Huỳnh hiếu Lược	Gò-dầu	62	Nguyễn-văn-Ba	Mytho	60
Nguyễn-văn-Ba	Phú-Lâm	56	Nguyễn-Ái-Lưu	Thủ-dầu-một	54
Ngô-đình-Trung	Thủ-dầu-một	55	Trần-văn-Nhơn	Tân-an	66
Nguyễn-văn-Ba	Long-xuyên	65	Nguyễn-văn-Kiên	Trà-vinh	55
Phan-văn-Khoa	Chợ-mới	58	Nguyễn-văn-Ngôn	Sađec	64
Hồ-thị-công-Anh	Tân-an	63	Phạm-văn-Tài	Tân-an	52
Nguyễn-thị-Hiệp	Cholon	57	Nguyễn-quốc-Trung	Bến-tre	63
Phạm-ngọc-Quí	Vĩnh-long	8	Nguyễn-Ái-Sử	Sađec	52
Lê-văn-Đẩu	Bến-tre	70	Lê-văn-Sỹ	Cholon	7
Trần-văn-Hương	Sađec	64	Hồ-văn-Thọ	Cantho	7
Nguyễn-văn-Nhơn	Thủ-dầu	65	Lê-văn-Đức	Sađec	7
Nguyễn-văn-Hồ	Sađec	73	Võ-văn-Đạt	Longxuyen	6
Trương-văn-Hoàn	Sađec	66	Trần-văn-Trọng	Thủ-dầu	6
Lê-Ái-Vinh	Gò-dầu	6	Trương-văn-Tiếng	Thủ-dầu-một	6
Ngô-văn-Ân	Mytho	66	Nguyễn-văn-Trung	Tân-an	6
Nguyễn-văn-Hòa	Gò-dầu	66	Võ-văn-Minh	Cholon	7
Trần-Lê-Sinh	Long-xuyên	66	Nguyễn-Ái-Nhơn	Bến-tre	68
Lê-văn-Quí	Cholon	75	Huỳnh-văn-Vũ	Tân-an	6
Trần-văn-Tiếng	Sađec	8	Trần-văn-Hiệp	Bến-tre	6
Trần-văn-Chiến	Gò-dầu	62	Nguyễn-văn-Được	Gò-dầu	6

Nota... Đánh trên 1t tiếng mà một phút đặng hết trong phút giờ - 15t; (Dạy tiếng Dactylographie cho ai bỏ học sanh biết viết tiếng).

Directeur:
LƯƠNG-VĂN-HẬU
Cao-đẳng Thương-mãi Cấp-lý

NÊN LƯU Ý!

Rượu thuốc:
1: Phong thấp
2: Vạn-ứng Trật đả
3: Chưởng-tử

của hiệu KHƯƠNG-LỢI đều dùng toàn những vị thuốc thượng phẩm mà bào chế ra.

Nếu ai lâm nhằm bịnh:
1: Phong-thấp; 2: Té ngã, sưng bầm, trật trẹo gân cốt, 3: hoặc muốn cầu tự; nên dùng các thứ rượu trên đây sẽ thấy công hiệu.

Bào chế và bán tại:

Khương-Loi & Cie

N° 35, rue de Paris-Cholon

Giây thép nói số 377

P. S. Bổn công-ty có bán sỉ savon «Kiết-Xương» thật tốt hơn nhiều, dùng ít hao hơn savon hiệu khác.

—: Rượu « Bổ huyết » của hiệu: KHƯƠNG-LỢI :—

N° 35 Rue de Paris, Cholon, là thứ rượu bổ hơn hết

Một ý-kiến trong sự cải-cách âm nhạc của ta

Trong cuốn Nho giáo và mỹ thuật, Lê thần có viết luận rằng: «Âm nhạc có quan hệ đến việc giáo hóa có nữa âm (demi ton) và nếu lên hay giả hồ sẽ đùng với «do» vô sol. rồi bắm vào phím thứ nhất thì ta có tiếng «sử» đùng với tiếng «mi», bấm vào phím thứ ba thì có tiếng «sang» cao hơn tiếng «fa» và bấm hơn «fa» «di e». Bởi thế nên một người Tây hay là một người đã có dàn rồi mà nghe thấy ta đánh bài «fa» vào đầu Tàu thì phải bịt tai lại bởi vì nghe trường tai quá.

Vì sai sự cao thấp nhất định của một tiếng nhạc ta không có như của Tây thì lấy «la» làm mực là một tiếng nhạc có 870 lần rung động trong mỗi giây. Rồi đặt một bản nhạc Tây nào mà nghe thấy mỗi tiếng nhạc nào hơi có thể nói tiếng lý là tiếng gì «do» hay là «re» vân vân.

Vì sự cao thấp nhất định của mỗi tiếng nhạc cho rên mỗi một âm tiết có một tình cách riêng:

Âm tiết «do» nam (do mineur) thì nghe có vẻ buồn rầu mờ tối mà mạnh tạo v. v. (tem quête la musique et les musiciens cha Lavignac trang 424).

Cái tình cách của một gong hát Annam mình không, để ở tới mà cho nên mớ nghe thấy bài Mirseillaise trở sầu k đưt vào chỗ tiến hiệp mà lại sai cung và sai dịp nữa.

Muốn đánh dân đồng dịp và không sai cung thì ta lấy cây đờn tàu rồi ta thay phím đi cho có nữa âm, và bắt lỗ giây lên đùng với «mi» và đùng âm luật tây bởi vì vẫn là nhạc giống như vân cung ở giữa có phần phù hợp cho cả loài người cũng có phần đặc biệt cho một dân tộc bấy giờ ta dùng các đầu rẻ... vào âm nhạc ta thì cũng bắt ta dùng 24 chữ cái vào quốc âm... như thế thì đánh bài tây bài ta được cả và người đã hát. Ta lại có thể biên chếp những bản cổ nhạc để bảo tồn lấy tinh thần Annam mà phát huy ra những bản tân nhạc hoàn toàn hợp thời hùng hồn mà truyền bá cho quốc dân.

Người rằng quốc-dân sẽ chán âm nhạc làm ăn mòng cho sự giáo dục và dạy cho nạn trẻ những điệu mạnh bạo vì theo trò g Nhân giáo thì Không Tử có giảng rằng: «Sự hiện ác của nhạc là trước theo lòng người mà sanh ra lại cảm lòng người khiến cho thiên hay ác».

Đã khi sau suy chược tình ra những âm điệu buồn rầu nào nuột ngăm như khấp thư oán, như tố như than mà ở nơi tiếng tả cung dân của ta, ai những câu hát thì là từ ngày gặp nhau. «Ột đôi lời và mình ơi...

Tiếng đờn của ta như khêu tình đường tơ lòng kẻ ở en cho người ta phá guết bỏ bão nhau bịt tai chỏ giọ.

«...Im mân con gà chó ngủ đâu hết».

Âm-nhạc người ta hùng tráng tiếng âm «mi» và «sol» có thể rục người anh hùng kẻ trang sĩ liều thân với nước mà âm nhạc mình có khi là lếng vỡ, ru con bên nhà đi mà lại bỏ. Dầu cho người không sai một, làm việc chẳng sự «sanh ra cuộc bình g

Cho đó ta nên nghĩ mà kịp xử ngay. Bổ là mới sự cải cách lớn trong mỹ thuật nước.

Ng.-xuân-Khoát

THIÊN HẠ ĐỒN

Danh vang bốn bể tiếng đồn tâm phương là thuốc

BỎ Á-PHIỆN

Ông biện Tiếu thần Tiến, ở đường số 4 phố Cách bồ cầu ... nhược bạc nào trăm nhân ... khỏe mạnh vui vẻ như thường ... hết, đi đường dễ tiện.

Một ve 100 hoàn giá 1$00.

Hút từ 2 cũng 3 ve để bỏ sẽ mua đùng không công hiệu thì ông biện chẳng sai. Có trữ hàn tại Saigon nơi tiệm đồn danh tiếng xưa nay đồng có bán thốc hiệu Tiếu-thần Tiến và mua cũng phải ngừa kẻo lầm giả mạo ... Dương mai công đau lâu ... bịnh nặng nhẹ bực nào ... trong ba ngày là 95 ở huyết ngọc ... Nhiều tỉnh lớn đại lý là hàng ... Muốn đồn cho ... Quí vị muốn gởi lãnh ... Bổ A ban tại N. 42 Dakao - Saigon.

Dìa hát mới

1932 (TRĂN-ĐẠT)

300. Tối Tân Ai (3 đĩa)
301. Mật Tâm Lòng Quê. (4 đĩa)
302. Gá Trị Danh Dự. (2 đĩa)
303. Mật Tâm Lòng Quê. (1 đĩa)
Dĩa Cổnhạc Nhơn đơn tài tử.
Lưu Thủy Phú Lục... (1 đĩa)
Tây-Thi Cổ Sầm. (1 đĩa)
Xuân-Tình Ngũ Đối-Hạ. 1 (đĩa)

Sửa máy hát
Sửa dèn Manchon
Đủ thứ dĩa hát
Đủ thứ máy hát

Quí nghe có mấy máy hát hư đều lấy gần máy gắy thiệu mới tinh tháo. lên giây, thanh bài đùng 3 mặt dĩa, máy chạy thật êm, bắt kỳ máy nào cũng đều thay được hết; bù thêm 12 đồng mà thôi.

Xin nhớ chỉ đến cái giêu máy mới, Cho không phải đổi luôn cái thùng máy.

Lê-văn-Tài
82, Rue G Guynemer
(Chợ cũ) SAIGON

Trị bịnh phong tình

Bưu nguyệt hoàn, thuốc thần hiệu bổ ký nghệ nhẹ lắm mà giá rẻ, mua một cách cấp kỳ tuyệt cũng khỏi hại sanh dục giá mỗi ve $00 1$50 1$00.

Tam ký tán

Thong trị bịnh rết, nóng lạnh ho gió tỉ dịch đệ nhứt tiên phương giá mỗi ve 0p.30.

Có trữ bán

Tại Cantho Tế Nam đường và viên sanh hiệu tại Soctrang Mộng hương đường.

Tại Mỹ-tho Lê-ngọc-Thảo đường Thân Annam dược phẩm.

tại Saigon Nguyễn-hoàn Hanh Rue Paul Blanchy portugaise 189 Phú-nhuận.

Các nơi chưa có nhà đại-lý mau viết thư thương nghị có huê-hồng nhiều. Ng.-văn-Nên à Cantho.

Giá 15$00 tính có 5$00

Bản máy năm danh tiếng là tiêu trừng rằng chụp hình sáng và đêm, vì bình mực tàu, chỗ mướn máy chụp hình, lớn nhỏ, vì rọi bình thiết, khéo, đều lớn nhỏ cả mới cùng đều rọi đặng, tây theo ý thích của quí vị, bình rọi không tốt không giống thế không đáng lấy tiền, giá tính thiệt rẻ. Chụp 5$ — Ovale giá 8$00, cỡ 0m30 đến 50 giá 3$00. Muốn thêm màu gì thì cho thêm 1$50 một tấm.

Ở xa gởi kinh tế thì có gởi cách lãnh hóa giao ngân.

NGUYỄN-VĂN-CHẤN
Photo Saigon
74 rue Vannier Saigon

Y-KHOA TẤN-SĨ

DOCTEUR

Trần-thọ-Đường

Ancien Interne des Hôpitaux et de la Maternité de Montpellier (France)

6 rue Đường Thủy-binh
Rue des Marins
CHOLON

Giây thép nói: N° 422

Coi mạch mỗi ngày.

Sớm mai từ: 8 giờ tới 10 giờ

Chiều từ: 2 giờ tới 4 giờ

Như ai muốn rước đi xa trong lục-tỉnh thì sẵng lòng đi.

Coi về các thứ bịnh mà gì về sự sanh đẻ đường thuỷ. Hay là lâu năm rồi mà chưa có thai đặng. Vì cớ bịnh trong mình của đàn bà đường kinh không đều độ. Huyết bạch tử-cung nhơn không ngay. Hay là cớ bịnh Phong khác trong tử-cung đều đặng.

TRÀ BUỒI LÁI THIỀU

HIỆU

Nguyễn-Hiệp-Hội

NHÂN CON RÒNG

Là thứ trà có tiếng xưa nay. Bổn-viện hợp cùng thứ trà quan tại xứ Latinhân, ấy thế rất kỹ càng, không phải trộn gái đâu, nếu có thì đặng mất mỗi, lại đã khát.

Quí vị đùng trà vừa chọn cho đặng thứ trà hiệu Nguyễn-hiệp-Hội nhiều con rồng-đỏ, bổ đặng làm các hiệu trà khác hơn vì bởi hiệu chước mà làm thêm và trộn thêm thứ lá cây rồng vào cho đặng trà khách mới lại hiệu gồng thêm vị phụ trà nữ vậy thì a là rất lợi cho sự-sanh giống của quí vị lớn ý.

Chủ-quản trà
Nguyễn-hiệp-Hội

Đại-An-Đường dược-phòng

Hanoi 50 R. Cantonnais

ĐẠI-LÝ TRONG NAM KỲ VÀ CAO-MÊN

M. Nguyễn-v.-Diệm

Saigon, 9 R. Paul Blanchy

Bổn viện trở bán các thứ thuốc hoàn của hiệu ĐẠI-AN-ĐƯỜNG là viên thuốc lên thứ người Bắc-kỳ. Thuốc của viện nầy toàn những ông Danh-sư ở Quảng-Đông chế ra hết.

Trước hay sau bữa, uống và thấy biến hiệu liền.

Bán theo giá ở Hanoi, gần nhanh hơn giao ngân.

VẠN BÌNH HỒI XUÂN ĐƠN — Trị bà chứng cho sau nhà kỳ đau bịnh gì uống và hết liền — Hết hộp 10 viên giá 1$00

CHÂU-BẢCH HỒI ANH ĐƠN — Trị bịnh khô khan mạnh, ho suyễn, sau mất chơn, hàm răng sắn chắt, bền thân nhiều ay, đàm rất ra nhiều — Mỗi hộp 10 viên giá 1$00

CHÂU BẢCH NGƯU HOÀN TÂN — Trị bịnh phong thấp, hay nhức xương, tê thân phong phát, đau nhức đầu đau, hay ay hết vô giang — Mỗi hộp 10 viên giá 1$00

THẦN HIỆU CAN TÍCH TÂN — Trị con nít mai đau, mặt vàng và xanh, người ốm o, hoặc khô, miệng khát, bụng ỡy, tinh thần nhọc mệt — Hết ve giá 0$70

THUỐC BẠCH TRỌC — Bịnh nhẹ uống 6 ve hết. — Hết ve giá 0$70

THUỐC HOÀ-LIỄU — Bịnh nhẹ uống 3 ve hết — Hết ve giá 1$00

Ai mua mỗi thứ 10 hộp xin tặng thêm 1 hộp.

Các thứ thuốc nầy đều có tem niêm-chánh đăng thuốc rất cẩn thận.

Thơ và Mandat xin đề:
M. NGUYỄN-VĂN-DIỆM
9, Rue Paul Blanchy — Saigon

Đáp tạ ân thâm

Tôi là Lâm văn Chương ở đường Pur s, trước biểu bán tại Nghĩa, tôi mắc bịnh hồi thuở nhỏ, sau bị ho xét nuyễn. Từ tháng hai năm nay, mỗi lần ho đều ra máu, đã cầu thầy nhiều kỳ, cũng đều có hiệu, đến đầu tháng tám bịnh trở nặng lắm, đã nằng chỗ chết mà thôi. Đương lúc có nhà ho bảo con tôi nghe anh em bạn nói ở phòng ngã Lục-Tỉnh Khách-sản đường d'Espagne N° 106 Sa-gon, có vị Hoà thượng ở Sinh-tây Ngũ đắc sơn nghề thuốc kỳ diệu, tôi liền đến cầu thầy coi quá cho thuốc, ăng có nói trước, hễ coi quá thương thì sẽ cho thuốc bắt liền, như quá nặng thì bảo không trị, mà đâu đang coi tôi được quá thương, ông cho tôi uống có mấy ngày bịnh liền thiên giảm, uống chỉ có hai tháng mà đã 6300, đến tôi nóng hai tế rồi thì lành mạnh như xưa. Tôi có ý ơn thiện cho ông Huỳnh phước Sanh, bịnh hơn hai năm cũng nhờ uống thuốc của ông mà lành. Có người đau bao đến hơi con mà hơn 3 năm cũng nhờ ông trị lành, tôi có ý ơn thiện cho nhiều bịnh đều ông đều trị lành cả. Ông trị đã các bịnh: như đàn bà kinh huyết không đều, bạch-đới, bế kỳ đàn bà đàn ông con nít, có bịnh mau đến ông mà uống thuốc mà sẽ đặng như ý nguyện. Lại có Vương-tử Trinh bị hút lâu đã uống nước cũng mà cũng không hết, uống cỡ ông chỉ có 7-8 ngày bịnh liền lành. Chẳng tôi không biết lấy chi đền ơn ông nên có mấy lời đăng lên báo trước đến ơn ông mà mách giúm cho những ai có bịnh nên đến cho ông mà quí mà sẽ thuốc thì mau bịnh cang tiêu. Ông nói quả đúng số tiền thuốc tây theo bịnh tính nặng. Ai đi gởi ông đề tên:

Lục-tỉnh khách-lâu

đường d'Espagne số 206 Saigon

Gần chợ mới kế bên rạp hát bóng Modern

Những người giới thiệu khách lạng ;

Lâm văn Chương
Huỳnh phước Sanh
Vương tử Trinh

CÔNG NGHỆ NƯỚC NHÀ

Hỡi khách hữu tình với công nghệ nước nhà! ! ! lúc nầy ta chẳng giúp cho công nghệ phát đạt lên cho đợi lúc nào? Cái hàng đã tốt, cái giá lại rẻ, ta còn dự dự gì mà không thể giúp nhau được! ! !

SƠN «GECKO»

Chỉ theo kiểu sơn tây, mau khô, cứu nắng, chịu mưa không nứt, đã được đồng-bào Trung Bắc-kỳ hoan nghênh lắm.

Tuy sơn thường đã sơn nhà cửa, cho cống, (peinture à l'huile et blanc de plâtre pour bâtiment en industrie) sánh với sơn « émi-émi » tuy nầy còn tốt hơn!

Thế sơn bóng láng, để sơn xe hơi sơn buồng tắm, sơn bàng, sơn tủ, bàn, ghế (peinture laquée) sánh với sơn « Ripolin » tuy hơi kém; nhưng sánh với sơn Émay thì hơn nhiều! Có bán các thứ đồng vẽ việc sơn như « Dầu phơi sơn—Bột cán thứ màu phá với sơn và phá vôi, vernis và vân.

Giá thiệt rẻ

SAVON «HAI-CHÂU»

Dùng một khối Sà-bông HẢI CHÂU bào, đùng ta khác thứ Sà-bông khác vì giặt không tốn bao không hại quần áo, để một năm không khô, không teo. Có thể dùng làm Sà-bông tắm mặt không hại đến da người.

So sánh ngày với Sà-bông « Mạc-xây » thì nầy còn tốt hơn giá lại rẻ.

TRÀ «VINH-THÁI»

Trà nầy rất thơm kém gì trà Tàu! ! Nó còn mát mà uống ngon ngọt, mất mỏi nhẹ nhàng, không có chất gì lại cho vệ-sanh. Đã được đồng bào ưa kỹ hoan nghênh.

Nước nhà đương buổi cạnh tranh,
Rủ nhau mình giúp lấy mình ai ơi!
Bắc Nam cũng một giống nòi,
Dựng nên thực-nghiệp với người năm châu.

PHÚC-LỢI

29 Rue Sabourain Saigon
Tổng đại-lý độc quyền Nam-kỳ Trung-kỳ, Cao-mên và Lao-

TRÊNH-THÁM TIỂU-THUYẾT

CÁI RƯƠNG ĐỎ

Tác-giả: ĐỒNG-CHÂU

ĐỜI THỨ NHỨ

30. — Quan-Minh thuật chuyện

— Đã, ông đi rồi và cả biết. Nếu bà ông cô ông giúp sức thì ở đây tôi « thủ khẩu như bình » đâu có lời đã biết rồi đứa nào là A. là B. nhưng tôi cũng chẳng làm chi được nó. Vậy ông hãy ở yên tại nhà, đừng đi đâu hết và nếu có mấy ông phóng-sự viên đến phỏng-vấn ông thì hãy cho biết rằng tôi đã cực kỳ bận rộn, và đang viết quyển « Thượng-Hải quan » mà thôi.

Nói rồng phòng có hay riêng; hoặc xâm, hoặc đàn ông; đã đến rước như quí khách, một cách rất là pháp cung khác và đứng đợi ta cùng là hầu rượu. Vì việc nếu ta, thì bên hiệu có rước hai người đầu bếp rất khéo, ở Thượng-Hải quan. Hai tên nầy làm nhiều thứ bánh rất ngon, lại hay chế biến nhiều món ăn mới lạ, rất là thích khẩu.

Mỗi buổi trưa, đều có bán đồ điểm tâm (trà, bánh, mứt, đồ đóng uống rượu). Lại có bọn hát con gái, đến hát giúp vui nữa.

Bất luận đàng tiệc, gia tiền đa thiểu, bên hiệu cũng chiều lòng, làm cho như ý được vừa ý lưu luôn.

Vậy kính mời, đến ngày mồng một tết (6 Février), là ngày bên hiệu khai trương, xin chư tôn vui lòng quá bước, đến bên hiệu, đàng điểm tâm, hoặc đàng bữa, bên nào yêu tiền đa thiểu; thì bên hiệu rất sẵn ơn chư tôn có lòng chiếu cố.

Trại Quinh Lâm, chủ nhơn
Kính khải

— Tôi xin nhớ lời thầy dặn. Tôi ở đây tôi « thủ khẩu như bình » đâu có lời đã biết rồi đứa nào là A. còn cái người đàn bà tới rước tôi đến chiêu-sinh-quán lôm nọ có phải là thầy sai cô đến đó chăng?

— Phải. Tôi hết sức lo sợ cho tôi mà cô phải nát thân bầy nhọc, nên thầy mới đánh, tôi đã tất kinh lo kiếm đường mà chạy.

— Thôi, tôi biểu hết rồi. Chiều nay hãy có trễ lâm là sớm mai, tôi sẽ có cách cho ông nhìn mặt thằng đó một cách thong thả mà nó không có thấy ông mới là Thôi, để tôi tính xong, tôi sẽ lại bảo ông, rồi đăng là nó cho tôi biết coi có phải nó là cái thằng đã mua cái Rương đỏ của ông nọ hay không nghe? Xin kiếu ông tôi về, và ông hãy chờ tôi trong ít ngày rồi sẽ lãnh thưởng.

Ra khỏi tiệm ông Trần quan, Minh, tôi liền vô vai anh tư Xuân và nói:

— Bây giờ tôi mình phải đi kiếm ám hồ lập tức.

— Tô nhớ lời nầy nó có nói về bên Tết-ngỗ mà?

— Nó nói bướng như vậy chớ nó chưa đi đâu. Thế nào nó cũng còn lẩn quẩn ở miệt Chợ-đũi.

— Nếu vậy thì chẳng nó cũng còn trở lại Chiêu-anh-quán nữa.

— Muốn biết nó hay không, tôi tưởng anh nên đến đó mà xem thử cho chắc ý.

— Anh cũng đi với tôi hay tôi phải đi một mình?

— Anh đi một mình, vì tôi phải đó hành tới đó thì nguy hiểm lắm. Anh cứ đi, tôi rẽ ngồi chơi nơi đường trước tiệm cầu hình Khánh-Ký mà đợi anh vậy. Lên trên Chiêu-anh quán, có gặp tâm Hồ, anh hãy nói với nó rằng tôi có việc quan hệ muốn gặp nó để nói chuyện.

— Như nó không chịu đi?

— Hễ nó đưa-đặc, anh cứ việc nói lão với nó rằng có người tìm chém nó, mà chuyện nầy chém cho tôi chết, trời cũng không được.

— Còn nếu như tôi không gặp nó?

— Thì đi chỗ khác mà kiếm, có kiếm cho ra mới được chớ.

— Tôi xin vâng lời anh dặn.

Hai đứa tôi đi vừa đến trước tăng Charner, sắp tách nhau, người đi kẻ ở lại, bỗng anh tư Xuân vỗ vai tôi rồi nói nhỏ:

— Có hai người nào nom theo mình kia kìa!

Thiết quả, có hai người mặc đồ [illegible] mà rình [illegible] hai đứa tôi, tôi bèn nói:

— Tôi, tôi mình giả tâm, mạnh [illegible] nào nầy đi, lát nữa sẽ hội lại [illegible] trước tiệm Khánh-Ký...

Nghe tôi nói, tư Xuân gật đầu, xin xa đi riết. Anh ta tuy là người ngay thẳng, bề tế phải trả đỡ lành ghét dữ, song mà [illegible] cũng giống in như tâm Hồ.

Tôi tự hồi: Có phải thằng chó chết đó, mình đã cứu cho nó sống, bây giờ nó muốn làm hại mình đây chăng? Không biết chừng nó có ý nghĩ tôi cứu nó là tại cớ gì, chớ không phải tự lòng thương yêu chi nó, nên nó muốn làm cho tôi phải thác hồn với nó đây chăng? Tôi đang lo lo sợ sợ, không biết ẩn núp vào chỗ nào cho hai đứa đồng thấy, ai ngờ họ đi riết lại bên tôi rồi hỏi:

(Còn nữa)

Cáo-bạch

Tiệm cơm Âu, hiệu « Chay Kinh Lâm », nay đã dời lại đường Paris môn bài số 37, Cholon. Hiện thời đã chỉnh đốn lại rất hoàn toàn, theo lối văn minh ngày nay. — Bàn ghế chỉ nghĩ tinh khiết. Đồ chưng dọn và đồ thường đông trong các phòng ăn đều là cực kỳ huê mỹ.

Kết rằng phòng có hay riêng; hoặc xâm, hoặc đàn ông; đã đến rước như quí khách, một cách rất là pháp cung khác và đứng đợi ta cùng là hầu rượu. Vì việc nếu ta, thì bên hiệu có rước hai người đầu bếp rất khéo, ở Thượng-Hải quan. Hai tên nầy làm nhiều thứ bánh rất ngon, lại hay chế biến nhiều món ăn mới lạ, rất là thích khẩu.

Mỗi buổi trưa, đều có bán đồ điểm tâm (trà, bánh, mứt, đồ đóng uống rượu). Lại có bọn hát con gái, đến hát giúp vui nữa.

Bất luận đàng tiệc, gia tiền đa thiểu, bên hiệu cũng chiều lòng, làm cho như ý được vừa ý lưu luôn.

Vậy kính mời, đến ngày mồng một tết (6 Février), là ngày bên hiệu khai trương, xin chư tôn vui lòng quá bước, đến bên hiệu, đàng điểm tâm, hoặc đàng bữa, bên nào yêu tiền đa thiểu; thì bên hiệu rất sẵn ơn chư tôn có lòng chiếu cố.

Trại Quinh Lâm, chủ nhơn
Kính khải

Giá báo sửa lại

Một năm...	15 00
Sáu tháng .	8 00
Ba tháng ..	4 00
Một tháng .	1 50
Mỗi số ...	0 07

Đồ-như-Liên

91 93, RUE D'ESPAGNE 91 93

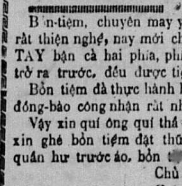

Cho mướn máy vẽ đồ thứ hiệu máy, Kodak và đồ khác, hình người vô da, vô [illegible] Làm mỗi bữa bằng đá cẩm thạch, Bi-a đủ [illegible] xe hơi, xe máy. Sửa máy hát, máy vẽ và đồ đồ phụ tùng. Bán máy hát và đĩa đủ thứ tây, tàu, cao-man, bán kỹ trang kỹ, lắc kỹ.

Téléphone số 6.90

Cát-Thành Cát-Thành

Bổn-tiệm, chuyên may y-phục Langsa đã lâu năm rất thiện nghệ, nay mới chế ra một kiểu quần ÂU-TÂY bận cả hai phía, phía trước trở ra sau, sau trở ra trước, đều được tiện gọn dùng dằng.

Bổn tiệm đã thực hành hơn hai tháng nay, được đồng-bào công nhận rất nhiều.

Vậy xin quí ông quí thầy, nhơn lúc thừa lương xin ghé bổn tiệm đặt thử, dùng cho biết, khỏi sợ quần hư trước áo, bổn tiệm rất mang ơn.

Chủ nhơn kính cáo;

Cát-Thành

N° 40 Rue Amiral Courbet — SAIGON

Nhà hàng « La Rotonde »

Chẳng vững như thường, không chuyện gì hết

... và chẳng như ngày trước. M. Wolthausen sẽ hết sức chiều chuộng bạn hàng

Giờ nầy chẳng sẽ lấy làm mừng mà hay tin nhà hàng của Rotonde vẫn được đông vững như thường, không chuyện gì hết.

Trải qua một cuộc sống gió bắt cờ, bây giờ nhà hàng « La Rotonde » lại cố gắng sửa sang, sắp đặt hoàn bị hơn trước nhiều, bàn ghế đã sạch, bếp nấu lại ngon, không một cái gì là chẳng có thể vừa lòng quan khách.

Các quí khách đến đàng cơm thường sẽ được tiếp đãi chân tình, mà các hội nhóm khi muốn đặt tiệc lại càng sẵn nơi rộng rãi bần hoài, đầu tiệc mấy mươi cũng không thiếu chỗ.

Bắt đầu từ ngày 1er Aout, mỗi bữa cơm chiều đều có bàn nhạc để giúp vui cho quí khách mà chẳng lấy thêm tiền. Vậy, để nào muốn đàng cơm trên sân cho mát mẻ cũng sẽ được vừa lòng và chẳng phải trả thêm tiền gì hết.

Các nơi khi đến chiếu nhà sáu, lại sẽ có đủ mọi thứ khác đồng tuyệt điệu để ông bà và các bạn thêm dí.

HỘI VẠN QUỐC TIẾC KIỆM

Một hiệp bổn nhà-banque Pháp
Dưới quyền kiểm soát của Chánh-phủ Đông Pháp
VỐN 1.000.000 LƯƠNG (THƯỢNG HẠNG)
VÀ 8.000.000 PHÁT LÀNG DÀ ĐÔNG TẤT CẢ
QUẢNG-LÝ CỞI ĐÔNG PHÁP:
26 ĐƯỜNG CHAIGNEAU

Muốn lập vốn
Muốn lập tư bổn
Muốn để dành tiền cho con trẻ ăn học,

Thì hãy mua vé của hội
VẠN-QUỐC-TIẾC KIỆM

Vé 1.000 đồng mỗi tháng góp 5 đồng
Vé 500 đồng. — Mỗi tháng góp 3 đồng
Vé 250 đồng. — thì mỗi tháng đóng 2 đồng.

Mỗi tháng đều có cuộc xổ số, nếu số mình ra thì được hội trả tiền lại nguyên vé vô, lại khỏi góp tiền nữa.

Còn nếu không trúng số, thì mỗi năm hoàn giao kết. Hội vui đã số bạc lời và được hà 23, 25 %. Tiền lời của Hội.

Chúng tôi sẽ gởi sách cắt nghĩa rõ các điều lệ cho quí vị nào muốn rõ cách thức mua vé của Hội.

DỆT RỜI THIỆT ĐẸP

Hàng trắng tơ rông 1$30 một thước
Tussor thiệt chắc 1. 20
Mình thưa bông dệt, bông nhung — lụa lót
Lành-đen, Lành trắng có bông thượng hạng.
Bổn hiệu mới lại Chén — Dĩa — Tô có bông khéo đẹp của nhà Limoges.

KÍNH MỜI
NAM-XUÂN
78 — 80 Bd Charner

0$20 một xấp lành?

10 xấp lành *Song Hưởng* rất tốt mua tại Hãng Au Tisseur chia ra làm 10 phần thưởng để đáp ơn quí khách đã dùng THUỐC-XỔ hiệu *NHÂN MAI* trong hai tháng JANVIER et FÉVRIER 1932. Sẽ tặng lên qui khách trúng thưởng Mua thuốc, lấy xé bao, xin coi chừng có những *prime* nầy. Người đặng *prime*, xin cho tôi hay, sẽ gởi lành lập tức. Thuốc-xổ, hay đỡ thế nào, quí ngài cũng rõ rồi, có gởi bán khắp cần nơi. Saigon nơi tiệm có Ng.-thị-Kính và các Garage xe đều giá mỗi 0. Mua sỉ lời nhiều do nơi Ng.-văn Phổ, *boîte postale* N° 68 Saigon

VI KINH-TẾ KHUẨN-BÁCH

Nên Vọt NEVY-VVIMBLEDON ra đời
Bổn-hiệu Ism Bai-ly đang hiệu vọt « *New-Wimbledon* » nên bán rẻ không đầu sánh kiệp.

Giấy tốt, đương cần-thận mà giá có 0$50
Mới nghe nói vọt 0$50 một cây, ai lại không tưởng là đồ chơi của con nít (Jouet d'enfant). Có dùng thử rồi, mới biết vọt « *New-Wimbledon* » là tốt nhứt, đầu hiệu nào có tiếng đi nữa cũng khó hơn cặng.

Maison NGUYÊN-VĂN-TRẬN
94-96 Bd. Bonnard SAIGON
TRIỆU-VĂN-YÊN
Directeur
Téléphone 178

Sửa đờn Annam và đờn Tây

Tiệm tôi là: Đông-hòa 317 Route de Huế, Hanoi chế tạo ra đủ các đờn Annam như là: đờn kim, đờn cò, sến đẹp quí lắm, tỷ bà Thập lục v. v. Toàn là cây trắc, cùng mặt đờn bằng cây ngô đồng làm rất khéo và cẩn thận hơn vậy đã ngoài 30 năm nay được qui vị trong Tamkỳ chiếu cố rất đông. Nay tôi mới lập thêm tiệm nơi Saigon để bán sỉ, và bán lẻ cùng sửa các thứ đờn Annam, và đờn tây, giá tính thiệt rẻ hơn các nơi như qui vị ở xa muốn mua sỉ, hoặc hỏi đầu chi, xin viết thơ cho bổn tiệm.

Đông Hòa
62 Rue de Reims 62 — Saigon

AUTO-COMPTOIR

Fournitures Générales pour Automobiles
CITROËN-:-UNIC
PNEUS MICHELIN—HUILES—ESSENCE
N° 160, Rue d'Espagne -:- SAIGON

Kính cùng quí khách rõ,

Bổn tiệm có bán đủ đồ phụ tùng cho xe hơi hiệu Citroën, Unic và ruột Michelin và Dunlop sáng, dầu, bán sụt giá hàng xuống rẻ nhiều cho quí khách đặng vừa lòng, xin quí khách chẳng nệ thất công hỏi mua một khi thì biết. Bán rẻ hơn các nơi.

Nay kính.
VÕ-VĂN SỰ

Mảy nhà nuôi heo nên chú ý

Bánh dầu dừa thường kêu là *Xát dừa*

Người Annam mình ở Tonan hoặc Mytho nấu dầu dừa thường đóng xát để nuôi heo thì thấy mau ăn lắm, vì trong xát ấy có mùi chất bổ lắm và có dầu nên heo ăn mau ú.

Từ khi tôi dùng máy ép dầu tại ở Mytho và Tonan là nấu dầu Xát đầu nầy dùng mà cho bò, heo ăn rất lợi vì nó bổ và bổ hơn cám gạo hoặc cám gạo mà giá rẻ hơn nhiều là khác.

Bánh dầu nầy đông làm phân bổ ruộng hoặc bổ bông bông bay là thuốc cũng tốt vậy.

Cách cho heo ăn bánh dầu cho ăn ít ít trộn cơm lẫn cho nó quen sau sẽ cho nó ăn nhiều. Bánh dầu nầy nó chẳng ít tập lần nó ăn cho quen hết chẳng mà mau mập cách lạ thường.

Ai muốn cho heo ăn thứ bổ nầy sẽ cho không một ít về làm kiểu.

Bánh dầu nầy gởi đi bên Pháp bán cho heo và bò ăn rất nhiều.

Giá bán tại hãng tôi giá 100 kilos là 1$20.

Trương-văn-Bền
Huilerie Tandée an 1900
N° 40 Quai du Cambodge — Cholon

Mười năm danh tiếng

Thuốc hiệu Từ ngọc-Liên chuyên môn chữa các chứng [illegible] huê-liễu, mới mắc, lâu năm nhập cốt [illegible] thường cũng có đủ phương đối chứng trị lành tận gốc không công phạt không hại sanh dục.

Các bịnh đàn bà hư hay t. bạch đã hộ mắc mệt, tế bịnh rất gần bổ sung thuốc bổ âm-phiện, nội khoa ngoại khoa, sức tinh định thường thật là kiến hiệu, ai dùng rồi cũng biết danh, ai chưa dùng thử dùng qua mới rõ là hay lắm.

Có gởi bán tại hiệu Ngu-ẩn thị Kính 30 rue Aviateur Garros Saigon Hiệu Vạn phước Thành 105 Rd Albert ier Dakao, Bazar Thành-Phát 6 Bd. Saintenoy Cần Thơ. Hiệu Nghệ văn Huyền Cà-mau. Hiệu Hoàng nhị Trữu đầu chợ Vĩnh-Long Hiệu Xuân-hoà Các Travinh.

Các nơi mua sỉ mua lẻ hay là có bịnh chi khó xin cứ viết thơ tới rồi cần bịnh gởi đến bổn hiệu sẽ gởi thuốc contre rembt. Thơ hỏi thăm đề có trả lời đã cho.

M. Đinh-Thành Song
à Cainhum — Vinhlong

« Đại-Việt » Khách-Lâu

Nhà ngủ mới lập, gần chợ mới Saigon, đường Espagne số 124 cửa vô phòng đã đặt trần mới, nhà tắm riêng mỗi phòng, có chỗ để xe hơi khỏi trả tiền. Giá tiền phòng từ 2$ tới 2$50. Phòng mướn tháng giá thiệt rẻ.

Chủ nhơn kính thỉnh

Thuốc THIÊN-THỌ của Pharmacie NGUYEN-VAN-TRI ở Mytho chế ra đã cứu được nhiều người

Nếu có CULA thiệt thoa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Pharmacie de l'Indochine

NGUYEN-VAN-DAN dit NGUYEN-KHAC-DAN
PHARMACIEN DE PREMIÈRE CLASSE
Ancien élève du collège Chasseloup-Laubat

(NHÀ THUỐC ĐÔNG-DƯƠNG)
MỚI KHAI TRƯƠNG TẠI SAIGON 132 ĐƯỜNG D'ESPAGNE
(Góc chợ Bến-thành)
có bán đủ thứ thuốc Langsa và bào chế theo các nhà thuốc tây khá

NHỨT HẠNG BÀO CHẾ-SƯ
Y-VIỆN THÀNH LYON
CỰU HỌC-SANH TRƯỜNG BỔN-QUỐC

BẢO HIỂM THUỐC HO

CỨU KHAI HOÀN Trị các chứng ho nóng ho lạnh ho ra máu ho tắc tiếng ho lâu mau dùng thuốc nầy thay hay như thần

Mỗi ve giá là 0 60
12 ve giá là 6 00
Cách dùng có chỉ rõ trong toa mandat gởi cho Mr HÀ TRỌNG VAN - MỖI - XUÂN DƯỢC PHÒNG N° 25 Rue SCHREDER (Chợ mới) SAIGON

Tại đây có bán Sâm Nhung Quế Yếu rất hiệt giá thiết.

Xin Đồng hào lưu ý !

Thuốc ngừa bịnh Trái-Trời

Bịnh trái Trời là thứ bịnh rất quan hệ cho con người, vì tôi đã thấy năm nay thời tiết quá độc nhiều người đã bị bịnh Trái-trời, nhiều thứ Trái hiểm, phần cứu đặng thì ít, còn phần nhiều vô phước phải chết theo mỗi thứ Trái dùng có ngày

Xin lỗi tôi chẳng dám khoe thái hay học rộng vì tôi cũng nhờ tổ Phụ tôi lưu truyền, và khoa chuyên trị bịnh nầy lâu nay hài thuốc tôi không thể phô trương, ra. Vì tôi muốn giúp ích cho nông Bào tiện bề uống thuốc của tôi nên đã mở ra một cái tiệm bào chế thuốc sống và bán đủ thứ Cao-Đơn Hườn-Tán. Hiện thời tiếc độc nầy tôi chế luôn thứ thuốc tán nầy để ngừa bịnh Trái Trời, uống rồi dầu cho năm ngày trong mình ai có gốc trái nặng nếu sau cớ thanh ra cũng sơ sơ lại tránh sự biến nghèo, còn ai có gốc trái ít, thì phải tan hết, chớ để trễ nó mọc rồi thì gặp sự rất khó bề cứu. Uống thuốc nầy rồi trừ được Trái-Trời và tuyệt dứt bịnh ban lâu hay mới, lại mát mẻ sáng hầm trong ngũ tạn. Ấy là sự thật, xin Đồng bào uống thuốc của Bổn-đường có nhân 2 con Ông Trái nào cầu chứng tại tòa ra ngày 25 Février 1932 đều là thuốc có công hiệu y lời, biên bạch. Xin đồng bào giúp bổn đường là người Annam được vững bền rạng tiếng trên đường thương mãi.

Chủ-Nhơn
Nguyễn văn Nhơ
dit Thầy Chín
Pharmacis Asiatique
Minh-Đức-Đường
Tân-Xuân Hóc-môn

Đông Ban khách sạn

56 đường từ 75 tới 79 Tổng đốc Phương Cholon

Phòng rộng-rãi, sạch sẽ, giá rẻ. 30 phòng có khuôn phép và nhơn lẹ. Quí ông quí bà ở lục châu có việc đi Saigon Cholon xin quá bước đến nghỉ sẽ hiểu lời chúng tôi nói thật.

Chủ nhơn : Lê văn Phụng

Phạm-văn-Hiệp

MUỐN BÁN

Một số đất tốt, 25 mẫu, tại Lương-hòa hạt (Cholon) cách nhà thờ 2 kilomètres, dựa theo kinh xáng lớn, đường ghe độ buôn bán, có tàu đò chạy mỗi ngày xuống Cholon ; chỗ ở mát mẻ lắm, và đất bằng-ấm, sau sẽ thị trở hơn nữa.

Trồng được 18 mẫu thơm đương có trái, huê lợi nhiều, mỗi năm thơm có hai kỳ : thơm mùa và thơm hằng niên.

Bán hết 25 mẫu, hay là mua phần nửa cũng được.

Xin do nơi 114, rue Duranton Saigon hay là nơi thơ thương lượng.

PHẬT MUỐN NHÀ

Giải Thưởng	số 1	1,00
	số 2	5 00
	số 3	10,00

Nhà thuốc
Tê-nam-đường
(Cantha)
Nhơn con Cá Gáy

M. PHAN-TRUNG-ÁI

1° Độc dầu Phong-tinh Hoàn
Thuốc trị bịnh phong tình, cấp kỳ tuyệt nọc, không tổn mạng người, không hại sanh đẻ, thuốc uống lâu mau tiêu bịnh nặng nhẹ muốn chẳng sai một thuốc nầy có đề giải thường như trên.
Giá bán mỗi ve 30gr. số 1 1$50
30gr. số 2 1.00

2° Thiên-kim Đ.nh-siên Hoàn
Thuốc trị các bịnh niễu, bất luận lâu mau nặng nhẹ già trẻ lớn nhỏ uống vào thấy hiệu nghi ngờ.
Giá bán : mỗi ve 15gr. — 2$50
ve nhỏ còn nửa uống. — 1$50

3° Vinh Xuân Bá Bổ Hoàn
Thuốc uống bổ lao những người đường khí suy âm tinh kém bi-sanh trầm chứng, ăn ngủ không ngon dùng đến thì hay, uống lâu thêm tuổi.
Giá bán : mỗi hộp. — 2$00

4° Tế Nam Đoạn Tri Hoàn
Thuốc trị 24 thứ trĩ, còn có thứ thuốc xông rửa ngoài.
Giá bán mỗi ve 2$00

Qui ông bà muốn mua thì viết thơ ngay cho bổn hiệu cho như có đặng giấy thưởng thì biên lên bọ và chỗ ở trong giấy thưởng đó đem đến chỗ mình mua mà lãnh hoặc gởi cho bổn hiệu thì bổn hiệu gởi tiền thưởng đặng đền đáp ơn mua thuốc.

Nhà đại lý: Nguyễn-thị-Kinh
80 rue Amiral Garros — Saigon
Mộng-Lường-Đường
81 rue Bại ngài Soctrang
Đức-phùng Xuân
Vinhlong

Nên lưu ý

Thuốc bổ á-phiện hiệu THAM-THIÊN-ĐƯỜNG Haiphòng. Thật linh nghiệm. Dầu người yếu nhược đến đâu, dùng thuốc nầy cũng không mệt nhọc chi cả, giiền lâu mau từ 2 đồng đến 12 đồng là cùng, chế theo cách hóa học đủ thứ cao đơn hoàn tán. Trị bịch huê liễu, bạch trược phụ nữ điều kinh - bạch đái, năng nhẹ từ 2$50 đến 6 đồng đủ lành bịnh. Dám chắc khỏi lo tiền mất tật còn.

Qui khách ở xa mua, lành hóa giao ngân, hoặc xin catalogue cùng hỏi hàng đến chỉ cứ viết thơ cho Mr. Lê-ngọc-Thành du Thâu 60 Rue Lamothe de Carrier à Bacliêu, bổn hiệu sẵn lòng hồi ấm.

Một thành hai

Trọn một tháng

Bổn tiệm sẽ tặng thêm cho qui khách nào may một bộ đồ *serge* hoặc *gabardine* (dũ hạng đủ màu) một bộ đồ vải trắng (*kaki* hoặc *toile satin*) thứ thiệt tốt.

Còn mấy cái xe kéo dưa bốn tiền bán thiệt rẻ, trừ huê hồng riêng cho ý nhà mua hết.

Đồng-hòa-Lợi
Bổ Tăng đốc Phương Chelon

VIỆC NƯỚC TAU

Đạo binh 19 của Tàu đã phải lui ra ngoài 20 cây số

Hoa Nhựt nghị-hòa, hai đạo binh 88 và 19 của Tàu lui ra ngoài Thượng-hải 20 cây số.— Mấy hôm nay Tàu giảng hòa với Nhựt, nên phải lui binh. — Ngày 10 Mars nầy, Phò-nghị lên làm Tổng-thống ở Mãn-châu

Nhựt thắng trận

Thượng hải 2 Mars. — Sớm ngày 2 tây, quân Nhựt bắn phá các mặt trận ở Thượng hải rất dữ dội, nhứt là Giang-loan và Miao Hung bị đánh gấp lắm.

Trận nầy hai bên đều hao binh nhiều.

Ở Áp-bắc, Nhựt đem 8 chiếc xe tăn và 8.000 quân đánh Áp-bắc và Peishi Chiao. Peishi Chiao bị Nhựt chiếm 5 lần, mỗi lần quân Tàu đều giựt lại cả. Rồi trận nầy, Tổng tư lịnh Tàu nói quân Tàu không bị thiệt hại bao nhiêu, chớ Nhựt mất hết 2 chiếc xe tăn và chết 2.000 người. Cứ tờ trình của Nhựt thì nói quân Tàu lui cả rồi, và hiện nay có 700 quân Tàu bị tịch thâu ở nhà thương trong 10 gò liệt cường.

Tối lại, Tổng tư lịnh Nhựt cho hay rằng quân Nhựt đã kéo vào Giang loan, chiếm được 800 thước đất, nhưng bị thiệt hại nhiều lắm.

Trận đánh Giang loan dây, quân Nhựt khai chiến hồi tân sáng bửa thứ tư. Trước khi quân bộ kéo tới, thì pháo thủ bắn phá Giang loan già lắm. Thấy thế cô, nên quân Tàu thừa lúc đêm tối thứ ba kéo đi mất, chứng quân Nhựt kéo vào không gặp quân Tàu nên đi thẳng xuống mé Đại thường.

Quân Nhựt vào làng gặp mấy cái nhà còn sót lại, liệng bom sập nát.

Muốn êm thì hai bên phải thuận nhau

Dư-luận ở Thượng-hải nói rằng, Nhựt buộc Tàu lui binh và phải các đồ nộ Ngô - tùng, là không thể được.

Cứ như thế thì Tàu không bao giờ chịu thương thuyết đâu. Viên phó thượng thơ ngoại giao của Tàu tuyên bố rằng : Nếu chánh-phủ Đông-kinh không không rút quân đi một lượt với quân Tàu, thì nọi việc thương thuyết giải hòa ắt phải tổng cả. Quân Tàu sở dĩ mà bỏ các mặt trận lui đi là muốn cho qui các cuộc nghịch thủ đó.

Hai bên giảng hòa với nhau

Chắc hẳn vì muốn tránh cuộc tung đột huyết chiến lớn, nên hai bên bốn bữa nay, Hoa Nhựt đều theo lời khuyên giải của các nước, tính việc giảng hòa với nhau.

Tin Đông kinh bửa 2 Mars nói như vầy :

Hoa và Nhựt mỗi bên đều cử đại biểu xuống nhóm hội ở trên chiếc tàu chiến của Hồng mao là tàu *Kent*. Đại biểu Tàu yêu cầu rằng nếu Tàu rút binh thì Nhựt cũng phải đồng thời rút binh mới được. Vương đại biểu Nhựt không chịu Nhựt buộc rằng ít nữa là Tàu phải lui binh trước, ra ngoài đất công cộng 15 gió nai chục cây số đã, thì Nhựt mới rút binh sau.

Đại biểu Nhựt lại nói rằng vì nước Tàu hay làm trái với những điều ước của mình đã ký, nên chỉ Nhựt bắn không có thể nào đặt mình vào cái địa vị ngang bằng với Tàu cho được. Nhựt đại biểu Tàu ở hội Vạn quốc có buộc Tàu lui binh trước rồi mình đến nói chuyện với ông Paul Boncour. Nhân kêu nài với ông Boncour, nói rằng giữa lúc nước Tàu đang lo tính việc giảng - hoà mà quân Nhựt còn công phá thành lũy của Tàu mãi.

Sau khi Nhựt về rồi, thì đại biểu Nhựt là Tá Đăng vào nói cho ông Paul Boncour hay rằng chánh phủ Nhựt đã nhận bản dự thảo của Vạn quốc hội rồi. Bản dự thảo ấy bàn tính việc giết cuộc xung đột.

Ông Paul Boncour tỏ ý mừng vui nói chương trình của hội Vạn quốc đã được Nhựt công nhận cho rồi. Nhưng ông nói cuộc hội nghị ở Thượng-hải bây ra là có giết chuyện nghịch thủ. Vậy trước khi nhóm hội nghị ấy phải thương thuyết dình chiến (trêve) đi, cuộc dình chiến ấy chỉ do ở Nhựt mà thôi.

Phò-nghị làm Tổng-thống Mãn-châu, lấy hiệu Chính-Cheng

Chánh phủ Mông-Mãn đã thành lập rồi, đến ngày 10 Mars đây Phò Nghị sẽ lên làm Tổng-thống và lấy hiệu Ching Cheng.

Chưng ấy Nhựt sẽ đưi bộ thanh niên ở Tứ-an đương về Trường xuân, vì Trường xuân là thủ đô của xứ Mãn Châu mới.

CONG VAN

Được thưởng khuê bài danh-dự

Trong quan báo thấy có đăng nghị-định quan Toàn-quốc thưởng khuê bài danh dự cho người bổ xứ.

Vậy bổn-báo xin trích đăng tên những vị nào ở Nam kỳ và Cao-mên được hưởng cái ơn ấy ra sau nầy :

Ngạch quan lại

Khuê bài bằng vàng hạng nhứt

MM. Huỳnh công Giao de sinateur principal hors classes retraite à Saigon ; Phan văn Thay, planton chef de 2e classe exceptionnelle au Cabinet du Gouverneur à Saigon ; Huỳnh văn Thinh, brigadier-chef des Douanes et Régies à Pnom-Penh ; Trần văn Giao chef de chantie principal des P.T.T. en Cochinchine.

Khuê bài bằng Lọc hạng nhứt

M. M. Tạch Phu gai ông hạng nhứt (Soctrang) ; Lê ngọc Thanh, ban biện hạng nhứt (Mytho), Vương quan Kỷ, Phó hạng nhứt (Saigon) Nguyễn an Hiền déposé ind'ère de 2e classe des D R. Saigon ; Ng văn Bá, Facteur principal hors classe des P. T. T. (Saigon) ; Lê công Thành thông phán hạng nhứt sở kho bạc (Saigon) ; Ng văn Lê tức Lam thông phán hạng nhì sở Bưu điện (Nam vang) ; Võ v Khuê thợ máy hạng nhứt ở Bưu điện ; Lê thành Long thông phán sở Bưu điện, Đặng văn Phủ, Surveillant colonial ở Bazon (Saigon) ; Huỳnh văn Kỳ thông phán hạng tư sở thương chánh (Nam vang) ; Tống minh Ngươi, thông phán hạng nhứt tòa xử Kompong cham

(Còn nữa)

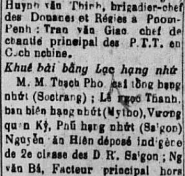

Giá Gạo

GIÁ LUÁ
tại Cholon ngày 28 Fév. 1932
LÚA
Mỗi tạ 68 kilos

Gocong		Omon	2.45
Sentre buiri		Cairang	
M tho	2.42	Thot-Not	
Caj-be		Longxuyên	2.44
Vinhlong		Châudoc trắng	2.05
Sadé		— Đỏ	
Can-Chong		Tanchâu	
Cong-Long		Sadec trắng	2.26
Tâuin	2.26	— Đỏ	
Travinh		CAOMEN	
Bai-xau		Battambang	
Sachieu	2 50	Banam	
Sachgia		Sami riang	
Rachgia		Loc dê	

GẠO
Mỗi tạ 80 kilos

Gạo N° 1	3 25	Tấm S.	3, 75
Gạo N° 2	3 40	Tấm S.	3, 45
Tấm 1	2 90		
Tấm 2	2 65		
Cám trắng	1 50		
Cám lớn	0. 55		

TÀU TỚI

Ở Pháp lại

Amboise	4 Mars
Meizinger	9 Mars
Bougainville	10 Mars
Siklang	14 Mars

Ở Tân và Nhựt qua

Artagnan	4 Mars

Ở Trung-Bắc-kỳ qua

Claude Chappe	6 Mars
Cap. St Jacques	8 Mars
Peiho	14 Mars
Loubert Bié	7 Mars

TÀU ĐI

Sang Pháp

Dupleix	3 Mars
Artagnan	7 Mars
P. Benoit	8 Mars
St Jacques	12 Mars
Loubert Bié	11 Mars
Peiho	18 Mars

Ra Trung-Bắc-kỳ

Claude Chappe	10 Mars
Amboise	6 Mars

Đi Tân và Nhựt

Meizinger	11 Mars

Đi Singapore

Assurez vos Autos à la QUEENSLAND INSURANCE Co!

Capital entièrement versé $500.000
Réserves $300.000

Règlements { RAPIDES / ÉQUITABLES

AGENTS :
SOCIÉTÉ HAVRAISE INDOCHINOISE
7 & 9 Rue Lefebvre
TÉLÉPHONE N° 259

Kính mời

Chủ nhơn rạp hát mới hiệu « Nhơn-Hòa » ở tại chợ Longxuyên, có lời kính mời các ông cùng bà ở Long-xuyên, ngày 15 Mars 1932 tới đây, đồng 4 giờ chiều vui lòng đến dự tiệc khánh thành rạp hát mới, và luôn dịp ý coi hát khai rạp trọn cả ba tháng.

Nay kính thiệp

Sách có ích

Muốn học tiếng tây một mình 1$00 (0 xu 1$30)

Tôi học nói tiếng quảng đông một mình, bộ 2 cuốn 1$00 (0 xu 1$30)

Mình tâm bửu giám, ám nghĩa từ chữ, bộ 2 cuốn 2$00

Dẫn giải truyện kim vân kiều, bộ 2 cuốn giá 2$00, cỡ lớn có hình, trên 300 trương.

Tìm đọc thư xã
37 Sabourain, sigon

Cô năm Phi

đối với

dầu Thiên-Hòa

Khi tôi đi bên Pháp, dọc đường gặp sóng to, gió lớn, thì tôi ít hay với người mình mắc dầu, nhưng nhất dầu Thiên-hòa là món thuốc hay, đã nhiều phen cứu giúp.

Năm Phi

DAU THIEN-HOA
TRỊ BÁ CHỨNG
(hiệu con nai)
của nhà thuốc
THIEN-HOA-DUONG
208 RUE DES MARINS CHOLON

Hái-ngoại chánh-đàm

(Tiếp theo trương nhứt)

biết rằng tuy bề ngoài người ngoài lấm khi làm mặt tử tế với mình, trợ cấp mình, nhưng tựu trung đều có ý lợi dụng mình vì việc ích kỷ riêng luôn luôn. (Việc dầu qua rồi đối với nước Mỹ và nước Nga ta coi đó cũng đã biết!). Cố đều đáng sợ cho ngoại quốc là người Tàu vẫn có cái tánh ngờ vực người ngoài, và trí vào mong vẫn hồi các quyền-lợi mà ngoại quốc còn choán ở nước họ.

Người Anh khôn khéo hơn người Mỹ vì, họ thạo tâm lý người phương Đông hơn và họ thấy trước được các việc sẽ xảy ra, nên họ chẳng có làm theo Huê-kỳ viết thơ cho Đông-kinh và Bắc-kinh làm cho một đáng mất lòng, một đáng hờn giận, cách xử trí thật khôn. Ngờ ở Anh cứ đứng trong một cái địa-vị trung-lập để dòm thời thế mà phát cờ.

Dầu rằng về phương diện ngoại giao, liệt cường từ khi xảy ra việc Mãn-châu đến nay vẫn không can thiệp vào ý muốn đã cho Trung-Nhựt hai nước tự điều-đình lấy cho yên thôi. Nhưng giả sử Nhựt đường đột, chẳng kiêng nể ai mà chiếm hẳn Mãn-châu (hoặc giả là người Tàu sợ mà đem dâng cho người Nhựt đi nữa) thì liệt cường cũng không thể lấy mà mà ngó cho được. Nhưng Nhựt giỏi tài ngoại-giao, có dụng tâm mà choán ấm Mãn - châu được chăng ?...

Đến đó sau nầy sẽ rõ, chỉ xin biết rằng quyền lợi của các nước Âu-châu 5 miền Viễn-Đông không phải nhỏ, cái chuyện to tác như việc chiếm Mãn - châu không thể họ làm ngơ luôn cho Nhựt tự do chiếm cứ được.

Phan-văn-Thiết

1 Thứ bảy 5 Mars sẽ có bài « Vấn-đề Mãn-Châu và Hội Quốc-Tế Liên-Minh của Phan-văn-Thiết.

CAITAUHA

Một đêm diễn - kịch

Để lấy tiền giúp hai hội thể thao Club Sportif de Vinh-long và Cercle Sportif Annamite Caitauha

Hội chúng tôi tổ chức đêm 18-2-32 hát cải lương tưởng « Tấu Cho Hoa » để lấy tiền giúp nên tài chánh cho hai hội được kết quả tốt đẹp là nhờ tấm lòng vì nghĩa của qui ông và qui bà. Vậy chúng tôi nhờ báo Đ.N.N. đăng mấy hàng trân trọng cảm ơn qui ông, qui bà và ông chủ rạp là M. Tự-Trung-Tấn có lòng hào hiệp không ăn tiền rạp đêm hát ấy.

Ban ủy-viên thành phố nhóm

THUẾ XE KÉO CÒN ĐỂ Ý NHƯ CŨ

Độc-giả còn nhớ năm ngoái hội liên-đoàn của các chủ xe kéo ở Saigon nhóm lại, bàn tính về việc xin giảm thuế xe. Sau khi ấy, hội cử ông Méritho làm hội-trưởng để kêu nài với thành-phố.

Hôm chiều thứ hai nầy, ban ủy-viên thành-phố Saigon nhóm lại, vẫn định không sụt thuế xe kéo.

Vì nội châu thành Saigon chỉ có chừng 300 người chủ xe, mà có lối 30 người chưa trả hết thuế trong năm 1931. Vì lẽ công nhơn thành-phố năm nay thiếu nhiều lắm, cho sụt thuế không được.

Tuy thế các chủ xe kéo còn có hi vọng nầy, là hội - đồng địa-phương sắp nhóm (Conseil de la Région), chừng ấy họ đem vấn đề nầy ra kêu nài nữa, không chừng sẽ được bớt thuế cho ít nhiều.

Phòng vấn quan chưởng khế Fays

Tại Saigon
97 đường Pellerin

Cho thiên hạ hay rằng sẽ bán đấu giá tại phòng vấn quan chưởng - khế Faiys tại đường Pellerin 97.

Ngày 23 tháng ba năm 1932 lúc mười giờ ban mai

*Một số đất tọa lạc tại châu thành Cholon, đại thành là ba cao ba mươi một thước (0h03*31) và năm căng phố trệt cất gạch lợp ngói số 5-2-9-11 và 13 ở tại đường Tien-Tsin Ra giá bán là mười ngàn đồng bạc (10.000$00).*

Ai muốn hỏi đều chỉ xin đo nơi phòng vấn quan chưởng-khế Fays 97 đường Pellerin.

Cô Von Etzborn

đã bay tới Hanôi rồi.

Cô *Margo Von Etzborn*, nữ phi công Đức, ở Hưởng cảng cỡi chiếc Junkers bay qua tới Hanôi rồi. Hôm chiều thứ ba 1er Mars có đáp xuống Bạch-mai, được các vị quan võ tây nam rước từ tế lắm.

Cô định bay đi bữa thứ tư, nhưng gió quá, nên cô phải lưu lại. Chưa biết cô định về Saigon không, hay bay luôn qua Ấn-độ mà về nước Đức:

Xin chỉ giùm

Em (bạn dl) tới tên Phan-thị-Kiều 15 tuổi, ở Gocông lân trên nhà tôi (Cholon) bữa chúa nhựt (28 Février 1932) đặng sang thứ hai (29) vào trường Nữ-học-đường nhập học, chẳng dè sáng thứ 2, lối 6 giờ sáng, nó ra đi, không biết nó đi nơi nào, hoặc là tắm mình sơi sông, vì nó có bịnh lăng trí.

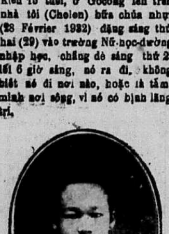

Nó ra đi ăn mặc bận áo (áo cụt) hàng đen cổ bông, quần vải đen chưng không, (chẳng có giầy guốc) Tôi đã tìm 3 ngày rồi mà không gặp nó, nên tôi có mấy lời xin ai có gặp, hoặc thấy nó nơi nào đâu mà về nhà tôi cũng là cho tôi hay, tôi rất đội ơn và chịu tiền sở phí.

Monsieur L. Phu
Sécrétaire à la Conservation foncière de Cholon
Demeurant N° 57, Rue de l'Hôpital à Cholon

DOCTEUR **BALLON**
LAURÉAT DE FACULTÉ DE MÉDECINE DE PARIS

Y-KHOA TẤN-SĨ CHỮA ĐỦ CÁC BỊNH VÀ CHUYÊN TRỊ
về **Bịnh con nít.**

Kể từ 7 Mars mở phòng khám bịnh ở số 8 đường Lagrandière
Giờ coi mạch : mỗi buổi chiều từ 3 giờ tới 6 giờ.
Giây nói : 480

LO SỰ RỦI RO XẢY ĐẾN HOẠN NẠN VÔ CHỪNG

Muốn tránh khỏi những sự rắc rối. Khi trở về già yếu, hay là trong khi còn sanh tiền thì ít nữa phải cần kiếm gốp nhóp số tiền nhỏ nhỏ, mỗi năm đặng làm ra một cái gia-tài to tắc. Ở hậu nhựt mà còn sống, thì đặng hưởng, còn như mà qua đời sớm, vợ yếu con thơ cũng đặng chung hưởng. Ấy là một từ bão thọ của hãng « Asia » Life - Ins. Cie » thường hay giúp cho mỗi người đều tránh khỏi những sự rắc rối, hoặc là sống lâu quá không thể sanh nhai, hay là chết một cách đoản thọ vô tình, thì cũng đặng hãng bảo tồn bổn mạng. Tiền đóng mỗi năm đã không mất mà lại đặng chung hưởng huê lợi nhiều.

Tỷ như ông nghiệp-chủ Nguyễn-văn-Bảy tự là : Tư Bảy ở Gocông ngày nay đã đặng vui lòng, là vì ông đặng hãng bảo bọc cho ông trong mỗi khi rủi ro tàng tật.

Cách bồi thường

Như máng phần vì bịnh thì hãng sẽ thường là :	$ 5.000
— — về rủi ro —	$10.000

Như ai muốn hỏi cách thức cho hãng thì xin hỏi hãng **Asia Life Insurance Cie** 34 Lefèbvre, Saigon hay là hỏi ông Tổng Đại-lý Trương-phước-Trọng cũng tiện.

Tại rạp Modern Cinéma

Gánh cải-lương Trương-Quang của M. Trương-quang-Tiếu sẽ diễn tuồng đặc biệt « *Tôi-tử giai-nhân* » giúp hội lương hữu Tôn giáo-nghiệm nhơn thân và Tân-đáo, một đêm mà thôi.

Thứ bảy 5 Mars 1932

Tuồng nầy đã có diễn qua nhiều chỗ, và đã sửa đổi lại trên mười lần, nay định đem cống-hiến khán-giả ở Saigon, là vì bạn Trương-Quang tự nghĩ đã hoàn toàn lắm. Y-phục và tranh-cảnh toàn tinh-hảo.

Bổn hội kính mời qui ông qui bà, hôm ấy đến xem thật đông, để giúp cho hội có thể cất được nghĩa địa, vì tài-chánh của hội còn đang khiếm-khuyết.

Bổn hội xin có lời cảm tạ trước.

Mất-trộm

Hôm nay, vào 3 giờ sáng, tôi có mất trộm. Ngoài cửa đồ-vật khác tôi mất một cái portefeuille, 5 trong có cái cầu-cước và giấy thuế thân. Tôi xin ai đã lấy mấy cái đồ-vật ấy giao lại cho tôi cái portefeuille, bằng cách nào tùy ý, tôi xin cảm ơn.

Thái-nam-Vân
39 Colonel Grimaud

Trang bông tang (couronnes)

CỦA ANNAM LÀM RA

Bổn hiệu chuyên làm trăng bông cườm đã lâu năm và đã xuất sản được nhiều nên nay có thể tính giá rẻ hơn các nơi được phân nửa.

Có giá riêng cho hội Lương-hữu. Giá từ $5, 7, 10, 13, cho đến 100$.

Bán sỉ và bán lẻ.

"La Tortue"
PHAN - THÚC - TRÁC
16, Sabourain, Saigon
Téléphone 9.95

Mỗi ngày bổn-hội đều có mua đủ thứ lúa, mà thích hơn là mua lúa vựa thiệt nhiều và thiệt tốt. Muốn bán xin đem lúa kiểu và do nơi :

SOCIÉTÉ DES RIZ D'INDOCHINE DENIS-FRÈRES
4 Rue Catinat Saigon
Giây thép : COMPAFINCH SAIGON

Ai mà có ngờ đâu !

Mình có nhớ không lúc trước mình đau tôi có nghe nói bào quốc âm rao nhà thuốc Phùng-gia-Viên ở Cholon có bán đủ thứ thuốc, như là thuốc « điều phụng dục lân hoàn » là thuốc bổ dân bà, trị căn bịnh dân bà con gái đường kinh thông điều, đau lưng nhức xương, đau bụng, huyết bằng, sản hậu, bạch đái, hoặc lâm nhơn mà có nghẽn đau máu, tử-cung hàn lạnh. Ăn uống chậm tiêu nước da vàng sanh, tỷ vị yếu, nên tôi vô tiệm mua số 3-4 hộp giá mỗi hộp 1$00 đem về mình coi bây giờ mình sẽ uống biết ngon lại mập mạp mà còn khỏe là khác đó là thứ thuốc hay như thế nầy, vậy có thuốc nào mà hơn đặng nếu mình có mua thuốc nầy thì nhà cho đặng nhãn chữ (A) trên đây mỗ hộp đều có dấu chữ quốc ngữ màu xanh dưới hộp nầy mà mua thì mới phải, bằng không thì thôi, mà cũng đừng vô tiệm thuốc nào mua vì có hiệu nhà thuốc Phùng-gia-Viên có bán đó là cũng một sự mình để ý cho mua thứ khác uống thêm bịnh mà còn uổng tiền ở nơi có mua thuốc từ 2 hộp sắp lên mới có thậgrì (cách lành hòa giao ngân).

Pharmacie **Phùng-gia-Viên**
Số 123 *đường Paris, Cholon*
Dailly ; *Ng. Vị Kinh (Saigon)*
Ng. Hoàng Phánhuân Saigon và Đôn nguyễn Hiệt (Trảng bàng)

"Bim Bim" "Bim Bim"

LÀ tiếng kêu xe UNIC hiệu TỪ PHƯỚC của M. Bảy Châu chạy đưa hành khách đường BARIA—SAIGON—CHOLON

Xe chạy vững vàng vì chỉ xe cầm tay bánh. Người lâm công theo xe thật thà, trung đãi hành khách. Tôi trước mong qui khách đi viếng chùa hoặc đi Baria có công việc xin đi xe của tôi mặt lắm rồi sẽ rõ. Xe của tôi đưa tới đình Cỉ, đình cô Bà theo ý muốn của khách. nếu không tới, tôi không ăn tiền xe.

Ngày giờ và bến xe đậu :
Ở Baria tại chợ (Long-điền) 7 giờ sớm mai chạy về Saigon-Cholon 10 giờ trưa.

Ở Cholon tại đường Tăng - Bốc-Phương ngang phòng ngủ « bông-Bạn » chạy về Baria 3 giờ chiều.

Cái xin qui khách lưu tâm và giúp cuộc làm ăn của người Annam được vững bền.

Qui khách ở Saigon nếu cần dùng hỏi chỉ xin đo nơi M. Võ-văn-Sưu « AUTO-COMPTOIR » 160 đường d'Espagne.

M. BẢY CHÂU kính cáo

Tiểu-thuyết của : « ĐUO C-NHA-NAM » N° 18

TÔI VỚI NÀNG TỪ PHÁP SANG NAM

Người viết: Nam Hương

Cạnh bên tàu lúc nầy rất nào nhiệt. Kẻ rước con, người đón anh.. gặp nhau khôn xiết vui mừng. Tôi ngó khắp mọi góc đặng coi có ai rước tôi chăng, sự thấy mẹ và em tôi đứng dưới bóng mát một góc mo. mắt chăm chỉ ngó về trong đám hành khách. Tôi lòng mừng khấp khởi, lật đật chạy lại chỗ mẹ tôi đứng. Mẹ con anh em gặp nhau chi xiết nỗi mừng, đứng ngó nhau mà đa nước mắt.

Cách có sáu năm trường mà nay mẹ tôi đã khác xưa nhiều : Sơn bơn khi trước, mắt sâu vô, đầu lại điểm bạc. Còn em tôi thì nay đã lớn đại, dung nhan tươi tỉ, đã ra một cô thiếu nữ mơn mởn to đáo. Mẹ con gặp nhau hàng huyên mọi nỗi, đoạn tôi mời Tên tàu mướn hai người vô rương và đồ đạc xuống. Xong mẹ con mới mướn một chiếc xe hơi chạy thẳng về nhà. Xe chạy không đặng một giờ thì đã tới.

Nhà của tôi : quí độc giả hãy tưởng tượng một cái nhà lá nhà hai căng, cột đã xiêu mà phải mới ăn, vách đã cũ nên từng chỗ rách. Chung quanh một khuôn vườn nhỏ, có trồng những rau-cải, đậu bắp, bí, bầu... Trước cửa một cái rạch nhỏ chảy ngang qua, hai bên mé ở rộ mọc đầy với đưa nước. Tôi bước đặng vô nhà thì không thấy chi đồi. Nhưng mọi vật đều có vẻ cũ và tiều tụy hơn khi trước, lại có vẻ đìu hiu buồn bã.

Trọn ngày ấy bà con xa gần và những người ở lối xóm tới thăm không ngớt. Ăn cơm tối xong thì tôi qua thăm ông Trần-thế-Xương chính là nhạc phụ của tôi. Hai vợ chồng tỏ ý mừng rỡ. Nàng Ngọc-Ái, chính là ý trung nhân của tôi có ra chào tôi. Dung nhan nàng có bề tươi hơn khi trước nhiều.

Đêm ấy tôi nằm thổn thức, không sao đặng giấc ngủ cho yên đặng.

Buồn vì nỗi tưởng nhớ đến người thương của tôi. Chắc giờ nầy nàng cũng nơi khuê phòng thổn thức một mình mà tưởng nhớ đến tôi. Ôi ! hương hồi ngày đương lúc mộng nồng, lửa xuân tình đương sơn đượm chảy mà phải chịu chia tay như vầy, ai vào cảnh nầy không tê tái đặng. Lại lo vì nỗi một cảnh đau đớn đương chực hồi hai đứa chúng tôi. Hầu qui độc giả cũng biết Tô-Loan cũng tôi không thể nào kết duyên cùng nhau đặng. Một lẽ gì tôi có bỏ gia thất, hai nữa gia pháp nhà tôi rất nghiêm, tính gia quyền tôi rất mạnh, có vẻ thiên lệng làm cho tôi rất yêu kính.

Dầu tôi không có bỏ gia thất cũng không sao định hôn với Tô Loan đặng. Vì nàng thuộc về đạo Thiên chúa, tôi về Không-giáo.

Thế thì hai bên yêu nhau chỉ để làm phiền luy cho nhau về sau, ái tình của tôi chỉ là ái tình vô hi vọng. Tôi thấy cái bại không thể tránh được, nên đem suy nghĩ nhiều lý thuyết đồng công bước lòng tôi phải quên nàng, nhưng không sao quên được. Lòng người không thiếu lẽ phải mà thường không đủ nghị lực để sên những sức suy mà thể theo lẽ phải được.

Càng muốn quên nàng chẳng nào thì bình dạng của nàng in sâu ái tình của tôi chỉ là ái tình vô hi vọng. Tôi thấy cái bại không thể tránh được, nên đem suy nghĩ nhiều lý thuyết đồng công bước lòng tôi phải quên nàng, nhưng không sao quên được. Lòng người không thiếu lẽ phải mà thường không đủ nghị lực để sên những sức suy mà thể theo lẽ phải được.

Càng muốn quên nàng chẳng nào thì bình dạng của nàng in sâu ái tình của tôi chỉ là ái tình vô hi vọng. Tiếng nàng tôi thanh tao, dọng nàng cười êm tai, dưỡng như cũng nên vẫn vẫn bên tai tôi, cách nàng đông, dạng nàng ngồi, vẫn còn phương phất trước mắt.

Nhớ ở khi tôi muốn viết thơ từ tạ việt nhà và bề gia thất của tôi cho Tô-Loan biết đặng có nàng sẽ trả lời và xử trí làm sao. Nhưng viết thơ đặng vài hàng thì tôi lại xé bỏ. Trong lòng dường như có một thứ đau đớn lo sợ là thường. Đau đớn vì e cho những thơ ấy sẽ trở nên thơ vĩnh biệt không trông mong gặp nhau nữa mà tổ tình tri-âi.

Còn lo sợ vì tánh nữ nhi đa cảm và yếu đuối, không đủ sức mà chống trả với thế lực tình đương con mặng nồng, e cho Tô Loan nếu nhỏ thất tình mà buồn lòng rồi chết, làm lụy đến vóc ngọc mình vàng. Vì vậy nên tôi cầm lòng chịu khổ tâm một mình, trăm chuyện về sau đều phó mặc khuyên thiêu.

Vì nhà đặng ba bữa thì tôi đặng thơ của Tô - Loan. Thơ ấy như vầy :

Mytho le,.....

Anh Liêu-Văn yêu dấu,

« Em viết thơ nầy vào độ bốn giờ khuya. Em đương nằm mơ « mang thấy anh cùng em đương « thơ thẩn trên một bãi bể, chỉ « có mấy mây nước, gió phất phơ « thổi, sóng bằn ba đào, bỗng « một tiếng trống chùa ở đâu vẫn « vẳng, làm cho em giựt mình thức « giấc. Liền đó lặng nghe hơi hiu « buồn. Bỗ nhiều chim đâu khuya « canh vắng, em chỉ nghe tiếng gà « đâm nguyệt, chuông chùa xa « xương mà lòng em lại sanh-ra « thứ buồn nẫy. »

(Còn nữa)

Hãy thử
THUỐC HIẾU HIỆU
LEO
DÀY THÀNH NGÒN
Bán tại khắp nơi.
Hãng ở tại
157, RUE PELLERIN

SAIGON — IMPRIMERIE THANH-HÂU, 5 et 7 RUE DES GRINS — Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-SAN